

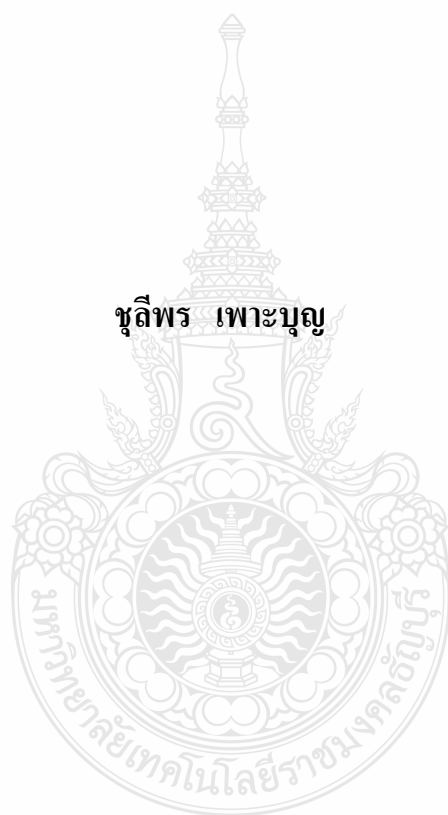
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

EVALUATION OF INSTITUTION CURRICULUM OF
THAI LANGUAGE FOR PRATHOMSUKSA 4-6 AT
CHRISTASONGKROH SCHOOL ONGKHARAK DISTRICT
NAKHONNAYOK PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

Evaluation of the Educational Institution Curriculum on
Thai Language Learning Substance for PrathomSuksa 4 -6
Christasongkroh School, Ongkharak District, Nakornayok
Province.

ชื่อ - นามสกุล

นางชุลีพร เพาะบุญ

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร แพร่วพนิต, ศษ.ค.

ปีการศึกษา

2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร แพร่วพนิต, ศษ.ค.)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมนา ระบอบ, ศษ.ค.)
..... กรรมการ
(อาจารย์ปรีชาต คลื่นสุวรรณ, Ph.D.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ, Ph.D.)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2556

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
ชื่อ – นามสกุล	นางชุลีพร เพาะบุญ
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาพร แพรรวณิต, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต เครื่องมือที่ใช้ประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 11 คน ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 6 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ส่วนผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 184 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 264 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณจากขนาดตัวอย่างของ ยามาเน่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ส่วนแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้น ให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ถูกต้องตามหลักการสอนวิชาภาษาไทย ควรขยายผลไปยังระดับชั้นอื่น ๆ และครอบคลุมทุกกลุ่มสาระเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ชิปโมเดล

Thesis Title	Evaluation of Institution Curriculum of Thai Language for Prathomsuksa 4-6 at Christasongkroh School, Ongkharak District, Nakhonnayok Province
Name - Surname	Mrs. Chuleeporn Porgboon
Program	Technology in curriculum Research and Development
Thesis Advisor	Assitant Professor Supaporn Prawpanit, Ed.D.
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purpose of this research was to evaluate curriculum of Thai Language for Prathomsuksa 4-6 at Christasongkroh School. The evaluation covered four main areas, namely the context, factors involved, process and product. Questionnaires were used as the instrument to collect data from five target groups: an administrator, committee of Thai language, Thai language teachers, students' parents, and students. Samplin were carried out using purposive random and Taro Yamane.

The data obtained were analyzed quantitatively by means of percentage, means and standard deviation. Qualitative data were analyzed using the content analysis. The results showed that in general the four aspects evaluated were rated at the 'most appropriate' level. It was concluded that development of the curriculum of Thai language should emphasized the effort to increase students' achievement of Thai language learning.

In addition the students should be taught to read and write correctly according to the principles of Thai language learning and teaching. This could be used as a starting point for the development of Thai language learning as the whole system.

Keywords : evaluation of institution curriculum of thai language, CIPP model

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร แพรพวนิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุทธิพร บุญส่ง และ อาจารย์สุกัญญา บุญศรี ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิด ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ ปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนา ระบอบ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ปาริชาติ คลื่นสุวรรณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดและคำแนะนำในการนำไปปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และให้คำแนะนำตรวจสอบความเหมาะสม และความถูกต้องของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จาก บาทหลวงนภา กู้ชาติ อธิการโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ นายสุพรรณ สุวิชากร ผู้อำนวยการโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่ให้ความร่วมมือในการทำ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่สังวาลย์ เขยชื่น ครอบครัวเพาะบุญ ญาติพี่น้อง และกรรมเทียน จำปาเกิดทรัพย์ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ทุกคน ที่สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ตลอดมาอย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้คำแนะนำ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่คอยช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ประสบความสำเร็จ

ชวลีพร เพาะบุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.4 ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
1.5 นิยามศัพท์.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร.....	8
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร.....	15
2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	44
2.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	51
2.5 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	71
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	87
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	114
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	115
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	117
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	119
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	124
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	157
ประวัติผู้เขียน.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระภาษาไทย.....	90
4.2 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหาร คณะกรรมการกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านบริบท เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	92
4.3 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหาร คณะกรรมการกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก.....	93
4.4 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหาร คณะกรรมการกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	96
4.5 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหาร คณะกรรมการกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านผลผลิต เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	97
4.6 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน.....	98
4.7 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน ด้านบริบท เกี่ยวกับหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	100
4.9 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	102
4.10 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้เรียน ด้านผลผลิต เกี่ยวกับหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	103
4.11 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอนวิชาภาษาไทย.....	104
4.12 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านบริบท เกี่ยวกับ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 –6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	105
4.13 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก	106
4.14 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก.....	110

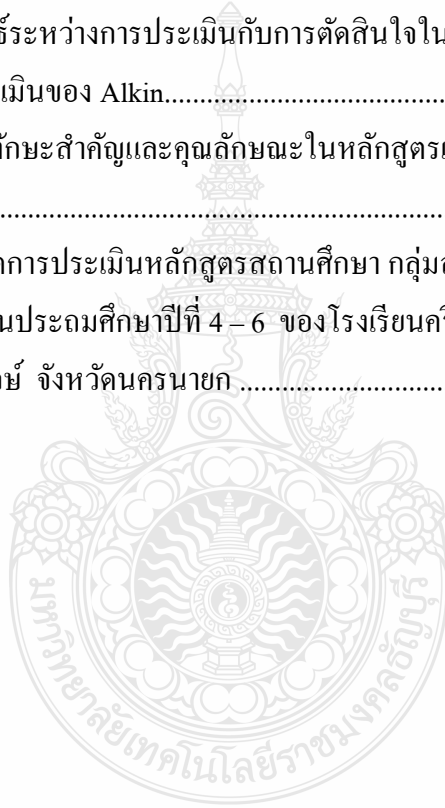
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.15	ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านกระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก.....	111
4.16	ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง.....	112

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 รูปแบบการประเมินผลของไทเลอร์.....	29
2.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์.....	30
2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวีส.....	34
2.4 รูปแบบการประเมินของสเตค.....	37
2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองซิป.....	42
2.6 หลักการประเมินของ Alkin.....	44
2.7 องค์ความรู้ ทักษะสำคัญและคุณลักษณะในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	50
2.8 กรอบแนวคิดการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภอบางศรี จังหวัดนครนายก	81

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 ภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาการจัดและพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งพบว่ายังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ด้านคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนสภาพการบริหารและจัดการศึกษาที่ยังต้องเพิ่มเติมในด้านประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) เป็นแผนระยะยาวภายใต้บทบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลกเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นการศูนย์กลางการพัฒนา มีวัตถุประสงค์และนโยบายดังนี้ พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นหลักฐานของการพัฒนา มีนโยบาย 1) พัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา 2) ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย 3) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคน ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร 4) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและร่วมมือกับนานาชาติ 5) พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

6) ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรมและคุณภาพชีวิตที่ดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

นอกจากนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะความคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี คุณทริยภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อเป็นกรอบทิศทางการจัดการศึกษา ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาทางสมอง และพหุปัญญา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำหรับการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้เริ่มดำเนินการใช้ในปีการศึกษา 2553

โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้ดำเนินจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2553 ขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2553 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ครบทั้ง 3 ระดับชั้น ในปีการศึกษา 2555 จากการติดตามผลการใช้หลักสูตรจากการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในปีการศึกษา 2554 ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนอ่านไม่ออก จึงทำให้การเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้น ป.6 ข้อมูลการทดสอบระดับชาติ (O – NET) ปี 2554 พบว่าร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบระดับดี คิดเป็นร้อยละ 54.34 ระดับคุณภาพ พอใช้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะเลือกประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 เพื่อจะได้นำผลการประเมินใช้เป็นแนวทางในการประเมินและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ในด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังต่อไปนี้

ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ วิสัยทัศน์ พันธกิจ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้สอน ผู้เรียน สถานที่เรียน สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2555

1.4 ตัวแปรที่ศึกษา

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยแบ่งตัวแปรที่ศึกษาดังต่อไปนี้

1. ด้านบริบท

1.1 ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

1.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

1.3 วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 สาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.4 มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.5 ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.6 คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.7 ผู้สอน

2.8 ผู้เรียน

2.9 อาคารสถานที่

2.10 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

2.11 แหล่งเรียนรู้

2.12 งบประมาณ

2.13 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. ด้านกระบวนการ

3.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้

3.2 การวัดและประเมินผล

4. ด้านผลผลิต

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง แนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของ คนรวมถึงระดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข

1.5.2 **หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก** หมายถึง รายวิชาที่โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ทำการสอนนักเรียน ในระดับชั้น ป. 4 – ป. 6 โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย มี 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟังการดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

1.5.3 **การประเมินหลักสูตร** หมายถึง กระบวนการตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่างและองค์ประกอบ ต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร ทางด้านเนื้อหา

1.5.4 **การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การพิจารณา ตัดสินคุณค่าของหลักสูตร โดยมี กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่มีขั้นตอน มีการรายงานข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบถึง คุณภาพของหลักสูตร รวมถึงข้อดี ข้อด้อยของหลักสูตรนั้น ๆ

1.5.5 **รายวิชาพื้นฐาน** หมายถึง รายวิชาที่ทางโรงเรียนจัดตามข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเรียนสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สาระ

1.5.6 **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย** หมายถึง เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปรากฏในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นักเรียนทุกคนต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย เพื่อใช้ในการสื่อสาร โดยประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม

1.5.7 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 – 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ผลจากการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

1.6.2 ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

1.6.3 เป็นตัวอย่างในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่าย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทาง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
- 2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.5 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายทางการศึกษาบรรลุความมุ่งหมายเพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ อีกทั้งเป็นการกำหนดแนวทางในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมในอันที่จะนำประเทศไปสู่ความเจริญในทุก ๆ ด้าน

ความหมายของหลักสูตร

มาจากคำภาษาละตินว่า Racecourse แต่เมื่อนำมาใช้ในทางการศึกษาคำว่า หลักสูตร มีความหมายได้หลายอย่างแต่เดิมมีความหมายว่าเป็นรายการกระบวนกรวิชาการ ต่อมาคำนี้ได้ขยายออกไปขยายมากขึ้นนักพัฒนาหลักสูตรที่มีความเชี่ยวชาญจะสามารถอธิบายความหมายได้กว้างกว่า นักพัฒนาหลักสูตรที่มีแนวคิดดั้งเดิม ซึ่งมักจะให้ความหมายของหลักสูตรแคบ ๆ เช่นที่กล่าวมาแล้ว ความหมายหลักสูตรที่มาจากคนๆ เดียวอาจมีมากมาย ตัวอย่างเช่น หลักสูตรคือแผนการเรียน หลักสูตรประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา ซึ่งจะรวมถึง

แบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการเรียน นักการศึกษาหลายคนมักจะให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนการจัดกิจกรรม

คำว่า “หลักสูตร” หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Curriculum” ได้มีนักวิชาการทางการศึกษาได้นิยามหรือความหมายของหลักสูตรไว้หลายทัศนะดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1272) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ส่วน เกล็น แฮนส์ (Glen Hass, 1980 อ้างถึงใน ชำรง บัวศรี, 2542: 4) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกรอบของทฤษฎีและการวิจัยในอดีตและปัจจุบันเป็นพื้นฐาน

สำหรับ ชำรง บัวศรี (2542: 7) ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

นอกจากนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 25) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งหมายไว้
2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น
3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

บ็อบบิท (Bobbitt, 1981 อ้างถึงใน บรรพต สุวรรณประเสริฐ, 2544: 14) กล่าวว่า หลักสูตรคือ รายการของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนและเยาวชนจะต้องทำและประสบโดยการพัฒนาความสามารถเพื่อจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีและเหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่

ธีระ รุญเจริญ (2550: 280) ได้ให้จำกัดความของคำว่าหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียนโดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้
2. หลักสูตร เป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิด โอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551: 47) ได้กล่าวสรุปว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

จากความหมายของหลักสูตร ตามทัศนะของนักวิชาการทางการศึกษา สรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ ที่เป็นเนื้อหา สาระสำคัญ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาดตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้อย่างหลากหลายแตกต่างกันไป บางความหมายก็มีขอบเขตกว้าง บางความหมายก็มีขอบเขตแคบ มีทั้งความหมายที่เป็นรูปธรรมและความหมายที่เป็นนามธรรม ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากมุมมองและประสบการณ์ของแต่ละคนที่มีต่อหลักสูตรนั่นเอง ดังความหมายของหลักสูตรที่มีผู้กล่าวไว้ เช่น หลักสูตร คือ สิ่งที่สอนในโรงเรียน หลักสูตร คือ ชุดของวิชา หลักสูตรคือ โปรแกรมการเรียน หลักสูตร คือ ชุดของสื่อการเรียนรู้ หลักสูตร คือ ลำดับของกระบวนการวิชา หลักสูตร คือ ชุดของจุดประสงค์ที่นำไปปฏิบัติ หลักสูตร คือ กระบวนการวิชาที่เรียน หลักสูตร คือ สิ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมพิเศษ การแนะแนว ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หลักสูตร คือ

สิ่งที่ใช้สอนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเป็นผู้จัด หลักสูตร คือ ทุกสิ่งที่กำหนดขึ้น โดยบุคลากรในโรงเรียน หลักสูตร คือ ประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคนอันเป็นผลมาจากการเล่าเรียนในโรงเรียน

นอกจากความหมายของหลักสูตรดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้อีกมากมาย ดังนี้

โอลิวา (Oliva, 1992: 8 – 9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น

1. การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตร จึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน เป็นต้น

2. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลักสูตรเพื่อการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

3. การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยามหลักสูตรในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

โอลิวา ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่าง ๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้นหลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of Courses) ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

เซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis, 1981: 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

บีเน และคนอื่น ๆ (Beane & others. 1986: 34 - 35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่นามธรรม (Abstract) และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School - Centered) ไปสู่การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - Centered) โดยได้อธิบายไว้ดังนี้ 1) หลักสูตร คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา (Curriculum as Product) 2) หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา (Curriculum as Program) 3) หลักสูตร คือ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย (Curriculum as Intended Learning) 4) หลักสูตร คือ ประสบการณ์ของผู้เรียน (Curriculum as experience of the learner)

โซเวลล์ (Sowell, 1996: 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น โซเวลล์ ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม โซเวลล์ ได้สรุปว่า หลักสูตร คือ การสอนอะไรให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และ ทักษะคิด ที่ทั้งได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540: 3 – 5) ได้อธิบายความหมายของ หลักสูตรว่า มีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของนักการศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้ 1) หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียน นักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนนั้น มองหลักสูตรที่เป็นเอกสารหรือโครงการของการศึกษาที่สถาบันการศึกษาไว้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายรวมถึง แผนการเรียนหรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชาต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่

ปฏิบัติจริง 2) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล

รุจิรี ภู่อาระ (2545: 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียน ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2540: 2) ให้ความหมายในทัศนะของนักบริหารการศึกษาว่า หลักสูตร น่าจะหมายถึง โครงการที่กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษาหรือโครงการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาแผนการศึกษา หลักสูตร คือ โครงการเตรียมนักเรียนหรือเยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม สังคมแต่ละสังคมไม่จำเป็นที่จะต้องหรือมีความจำเป็นเหมือนกัน สังคมไทยย่อมแตกต่างจากสังคมอเมริกาและสังคมอื่น ๆ หลักสูตรไทยจึงต้องอาศัยกฎเกณฑ์ที่ได้ศึกษารวบรวมมาจาก สภาพความต้องการและสภาพความจำเป็นของสังคมไทย การแปลวัสดุของหลักสูตรไทยไม่จำเป็นที่จะนำมาใช้ให้ดีขึ้นในสังคมไทย

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา (2551: 47) ได้กล่าวสรุปว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

จากความหมายของหลักสูตร ตามทัศนะของนักวิชาการทางการศึกษา สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ที่เป็นเนื้อหา สาระสำคัญ กิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศที่ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้หลักสูตรช่วยพัฒนาบุคคลต่าง ๆ ให้เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้หลักสูตรยังช่วยทำให้บุคคลต่าง ๆ สามารถกำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง เพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศชาติไปสู่ความเจริญในทุก ๆ ด้าน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสรุปได้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของสังคมและการพัฒนาการของเด็กตามจุดหมายของการจัดการศึกษา
4. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับความใดบ้างที่เป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
5. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าวิธีการดำเนินการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร
7. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่อยู่ร่วมกันในสังคมและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

อำภา บุญช่วย (2533: 20 - 21) สรุปได้ดังนี้

1. เป็นเอกสารของทางราชการ หรือเป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นสถานการศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชน ดังนั้นหลักสูตรจึงเปรียบเสมือน “คำสั่ง” หรือ “ข้อบังคับ” ของทางราชการชนิดหนึ่งนั่นเอง
2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐบาลให้แก่โรงเรียน
3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษาที่จะต้องอำนวยความสะดวก และติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล

4. เป็นแผนการปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้นำทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะเสนอแนะจุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งครูควรจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง

5. เป็นเครื่องมือของรัฐในอันที่จะพัฒนาคนและพัฒนากำลังคนซึ่งจะเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติตามแผนของรัฐบาล

6. เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ถ้าประเทศชาติใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้คนในประเทศของตนมีคุณภาพ

หลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรบอกให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะต้องจัดเนื้อหาสาระอย่างไร เครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างไร ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอน และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามที่สังคมต้องการ

โดยสรุปแล้วหลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรบอกให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะต้องจัดเนื้อหาสาระอย่างไร เครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างไร ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอน และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามที่สังคมต้องการ

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้โดยสะดวก

2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร เป็นกระบวนการค้นหาข้อมูล เก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม พิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้แง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน ซึ่งการประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ตั้งแต่จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลว่ามีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และสัมฤทธิ์ผลแต่ละความมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ และสมควรที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไว้ใช้ต่อไปและได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ คือ

การ์เตอร์ กู๊ด (Good: 1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจ ในการวางแผนจัดโครงการและการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรดังนี้ “การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การจัดการศึกษาที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น หากปราศจากหลักสูตรเสียแล้วการจัดการศึกษาจะไม่มีวันสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้” ดังนั้น หลักสูตรจึงมีความสำคัญ คือ เป็นแผนยุทธศาสตร์ของการศึกษาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามต้องการ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตร ไว้ว่า การประเมินหลักสูตร เป็นการพัฒนาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมากนั้นเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใดหรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจหาข้อบกพร่องหรือปัญหา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นหรือตัดสินใจว่าคุณค่าของหลักสูตรนั้น ๆ จากความหมายการประเมินหลักสูตรที่กล่าวข้างต้น จะเห็นว่า นักการศึกษาได้ให้ความหมายการประเมินหลักสูตร ให้ไว้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ให้ความหมายในแง่เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องทำการประเมิน

2) ให้ความหมายในแง่ของกระบวนการประเมินผล และการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจข้อบกพร่องเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

การประเมินหลักสูตรมีจุดประสงค์ เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่ต่าง ๆ ของสิ่งที่จะประเมินนำมาพิจารณาร่วมกัน เช่น เอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตัวผู้เรียน ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรและความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในชุมชนและสังคม เป็นต้น

ลี ครอนบาช (Lee Cronbach,1962) (อ้างถึงใน ชไมพร ไกยสิทธิ์, 2551: 41) ให้ความหมายว่าการประเมินหลักสูตร คือการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมหรือหลักสูตรสถานศึกษา

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam Daniel, 1971) (อ้างถึงใน ชไมพร ไกยสิทธิ์, 2551: 41) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตร คือกระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการพิจารณาถึงคุณค่า คุณภาพ ความสำคัญของหลักสูตร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตร ทำให้มองเห็นจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อบอกให้ผู้เกี่ยวข้องทราบว่า หลักสูตรที่สร้างนั้นมีความเหมาะสมเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ ในกระบวนการดังกล่าวมีขอบข่ายการดำเนินการที่ต่อเนื่องกัน ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ โดยจะมีการประเมินทั้งความก้าวหน้าและการประเมินรวมขั้นสุดท้าย

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

นักวิชาการที่มีชื่อเสียงในสาขาหลักสูตรหลายท่าน กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

แมคเนล (Mcneil, 1981: 153) กล่าวว่า เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจที่เลือกหลักสูตร เพื่อนักพัฒนาหลักสูตรจะได้รู้ว่า ควรจะปรับปรุงหลักสูตรตรงไหนและอย่างไร และเพื่อที่จะให้ครูผู้หาคำตอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน

ทาบ (Taba, 1962: 310) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร กระทำขึ้นเพื่อศึกษา กระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ซึ่งการประเมิน ดังกล่าวจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ จุดประสงค์ขอบเขตของเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้บริหารและผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ การใช้สื่อ และวัสดุการสอน ฯลฯ

เอกวิทย์ ณ ถลาง (กรมวิชาการ, 2525 : 21) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตรว่า เพื่อติดตามให้รู้หลักสูตรที่นำออกใช้เหมาะสมหรือไม่ เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในประเทศไทย ขณะนี้ ทั้งในแง่ สิ่งแวดล้อม และตัวผู้เรียน ครู อาจารย์ และระบบบริหารหลักสูตร

ทิสนา แคมมณี (กรมวิชาการ, 2545: 13) สรุปจุดมุ่งหมาย ในการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) เพื่อหาคุณค่าหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ 2) เพื่อตัดสินใจว่า การวางเค้าโครงและรูประบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่ 3) เพื่อวัดดูว่า ผลผลิตคือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร เราสามารถบอกเหตุผลหรือความจำเป็นที่ต้องมีการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของหลักสูตรที่ได้รับการแสดงออกแบบหรือพัฒนาขึ้น โดยพิจารณาว่าหลักสูตรสามารถทำให้หลักการและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จหรือไม่
2. เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของหลักสูตร ทั้งในด้านตัวเอกสาร หลักสูตรที่กำหนด หลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของเนื้อหาสาระ ตลอดจน ส่วนที่เป็นกระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งครอบคลุมการบริหารและบริการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
3. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งหมายถึง ผลลัพธ์ของหลักสูตรที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่าเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ดังนั้นในการประเมินหลักสูตรแต่ละครั้ง ผู้ประเมินจึงต้องตอบให้ได้แน่ชัดว่าต้องการทราบว่าสิ่งใด เหตุผลของการประเมินครั้งนั้น เป็น ข้อ 1 ข้อ 2 หรือข้อ 3 หรือต้องการคำตอบมากกว่า 1 ข้อหรือต้องการทั้ง 3 ข้อ เพราะขอบเขตของการประเมินจะแปรผันไปตามจุดมุ่งหมายยังจุดมุ่งหมาย มีมากเท่าใด งานการประเมินก็จะพยายามขอบเขตมากขึ้นเท่านั้น โดยทั่ว ๆ ไป การประเมินหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม จะมีจุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกัน คือ

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร การประเมินผลในลักษณะนี้ มักจะดำเนินในช่วงที่การพัฒนาหลักสูตรยังคงดำเนินการอยู่ เพื่อที่จะพิจารณาว่า องค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร เช่น จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การวัดผล ฯลฯ มีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่ สามารถนำไปปฏิบัติในช่วงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ หรือในขณะที่ต้องการใช้หลักสูตรและกระบวนการการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่ได้มากน้อยเพียงใด ได้ผลเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรค อะไร จะได้เป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่

2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินผล ในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้จะได้ช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

3. เพื่อช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้ว ระยะเวลาหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใดสนองความต้องการของสังคมเพียงใดและเหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไปหรือไม่

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตร หลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วหรือไม่อย่างไร การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้หรือหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่งก็ได้

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรที่ปฏิบัติกันส่วนใหญ่ มีอยู่ 2 ประการ คือ

1. การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร คือ การประเมินในระหว่างการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผลการประเมินนั้นให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยมีการวัดผลเป็นระยะ ๆ ในระหว่างการทดลองใช้หลักสูตรแล้วนำผลจากการวัดมาประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตร ในการที่ปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

2. การประเมินเพื่อสรุปผลว่าคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสมหรือไม่ หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียนของสังคมเพียงใด ควรจะใช้ได้ต่อไป หรือควรยกเลิกหรืออาจจะยกเลิกเพียงบางส่วนและปรับแก้ในส่วนใด

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ หาข้อบกพร่องของหลักสูตร หาทางแก้ไขปัญหา ว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่ และควรแก้ไขปรับส่วนใดบ้างก่อนนำไปใช้จริง

สิ่งที่จะต้องประเมินในเรื่องหลักสูตร

โบซอง (Beauchamp 1975: 170 - 171) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรอย่างน้อยที่สุดจะต้องครอบคลุมใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินผลการใช้หลักสูตรของครู
2. ประเมินรูปแบบของหลักสูตร
3. ประเมินผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
4. ประเมินระบบหลักสูตร

กาเย่ (Gagne, 1967: 19 -20) มีความเห็นว่าสิ่งที่สำคัญของการประเมินหลักสูตรก็คือหาวิธีตรวจสอบความเหมาะสมของการเลือกและการจัดเนื้อหา เพื่อจะได้ทราบว่า เนื้อหาบางตอนในหลักสูตรนั้นไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้เกิดความสับสนทำให้เกิดการเรียนรู้ช้าลงหรือไม่ การจัดลำดับเนื้อหาในหลักสูตร ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ การวิเคราะห์งานเป็นไป

อย่างถี่ยิบเพียงใด สิ่งเหล่านี้รวมทั้งหลักการในการออกแบบหลักสูตรนั้น ยากที่จะตรวจสอบโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์แต่ก็มีความจำเป็นจะต้องหาวิธีการศึกษาให้ได้

สจ๊วต อูทรานันท์ (2527: 277 - 278) ได้สรุปว่าการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย สิ่งที่จะต้องประเมินดังนี้ 1) การประเมินเอกสารหลักสูตร 2) การประเมินการใช้หลักสูตร 3) การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร 4) การประเมินระบบหลักสูตร

แพรท (Pratt, 1980: 409 - 419) ได้เสนอว่า การประเมินหลักสูตรจะมีลักษณะสำคัญที่ต้องประเมิน ดังนี้ 1) การประเมินภายในตัวหลักสูตร ซึ่งจะต้องพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ คือ จุดมุ่งหมายเหตุผลของการสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ เกณฑ์การประเมินผลการเรียน การจัดระดับผลการเรียนสภาวะแวดล้อม คุณลักษณะของผู้เรียน การสอน การแก้ปัญหาความแตกต่างของผู้เรียน การจัดการทรัพยากร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินโปรแกรมของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และผลผลิตจากหลักสูตร ซึ่งการประเมินในขั้นนี้ จะกระทำโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ครู บุคลากรในชุมชน 2) การประเมินการทดลองใช้หลักสูตร มีการดำเนินงานเป็น 2 ชั้น คือ การทดสอบกับกลุ่มเล็ก (Pilot Testing) และการทดสอบจริง (Field Testing) 3) การประเมินผลโปรแกรม เป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรหลังจากที่ได้นำหลักสูตรไปใช้จริงแล้ว ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะต้องประเมินหลาย ๆ ด้าน ทั้งจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะของผู้เรียน การสอนและการจัดการทรัพยากร ฯลฯ

ผลสรุปของนักวิชาการที่มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องการประเมินหลักสูตร

1. ตัวหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบหรือพัฒนาขึ้น ซึ่งสามารถพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ได้จากสิ่งที่กำหนดไว้ในเอกสารหลักสูตร

2. การนำหลักสูตรไปใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้หลักสูตรโดยครู ซึ่งมักจะมีการปฏิบัติตามคำแนะนำที่มีอยู่ในคู่มือการใช้หลักสูตร หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพของโรงเรียน นักเรียนหรือท้องถิ่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเข้าใจและความรู้ความสามารถของครูผู้สอน

3. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณสมบัติต่าง ๆ ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ระบบหลักสูตร หมายถึง ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในระบบ และกระบวนการของหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรนั้น ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ซึ่งจะประเมินผลในระหว่างการพัฒนาหลักสูตร เพื่อมุ่งการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรในช่วงเวลาต่าง ๆ กันเป็นสำคัญ หรือจะเป็นการประเมินผลสรุป (Summation Evaluation) ซึ่งจะประเมินเมื่อการพัฒนาหลักสูตรครบวงจรหรือใช้หลักสูตรมาเป็นเวลานานพอสมควร เพื่อมุ่งการตัดสินใจว่า หลักสูตรนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก ควรมีการประเมินให้ต่อเนื่องกันและสิ่งที่ต้องประเมินสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. การประเมินเอกสารหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่าจุดหมาย จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระและวิธีการวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องเหมาะสมครอบคลุมและถูกต้องตามหลักการ พัฒนาหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ภาษาที่สามารถใช้สื่อให้เข้าใจและมีความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ หลักสูตรที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายหรือไม่และสามารถสนองความต้องการของสังคม และผู้เรียนมากน้อยเพียงใด การประเมินเอกสารหลักสูตรมักใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้กับสถานการณ์จริงเพียงใด การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทำอะไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรในการใช้หลักสูตรเพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น และสามารถนำหลักสูตรไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล วิธีการประเมินอาจใช้การสังเกต สัมภาษณ์และส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช้ คือ ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น การประเมินการใช้หลักสูตรวิชาניתศการศึกษา และพัฒนาหลักสูตรหรืออาจจะประเมินเพียงบางส่วนของการใช้หลักสูตรก็ได้ เช่น ประเมินเฉพาะประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์หรือบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ (Academic Achievement) ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการวิชาการต่าง ๆ ที่เรียน และสัมฤทธิ์ผลที่ไม่ใช่ทางวิชาการ (Non - academic Achievement) ได้แก่ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ เป็นต้น การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรนั้นนอกจากจะประเมินผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่แล้ว ยังควรติดตามผลความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานและประสบผลสำเร็จในการ

ทำงานหรือศึกษาต่อหรือไม่ เพียงใดมีความรู้และทักษะเพียงพอที่แก้ปัญหาและปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ดีหรือไม่ โดยติดตามสอบถามจากผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การส่งแบบสอบถาม เป็นต้น

4. การประเมินระบบหลักสูตร ในการประเมินหลักสูตรหากประเมินในแต่ละส่วนอาจทำให้มองเห็นภาพรวมไม่ชัดเจนไม่ถูกต้อง จึงควรมีการประเมินหลักสูตรทั้งระบบพร้อมกันไปเพราะการประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร และการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร เป็นสิ่งที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน รูปแบบของการประเมินระบบหลักสูตรมีหลายรูปแบบจะเห็นได้ว่าการประเมินหลักสูตรจำเป็นต้องพิจารณาตัดสินหลายสิ่งหลายอย่างที่เกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งบางเรื่อง บางองค์ประกอบ ก็สามารถหาเครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ มาวัดหรือประเมินได้โดยง่าย แต่บางเรื่อง บางองค์ประกอบ ก็ยากที่จะดำเนินการ อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องหาวิธีการศึกษาให้ได้รับคำตอบในทุก ๆ ด้านออกมา โดยพยายามให้ข้อมูลมีความเป็นปรนัยให้มากที่สุด

ระยะของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรควรมีการดำเนินเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้เนื่องจากข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดของหลักสูตรอาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยและในระยะต่างกัน เช่น อาจมีสาเหตุมาจากหลักสูตร ตอนจัดทำหรือร่างหลักสูตร ซึ่งทำให้ตัวหลักสูตร ไม่มีคุณภาพที่ดีหรือไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจมีสาเหตุมาจากตอนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นต้น การประเมินหลักสูตรที่ดีจึงต้องตรวจสอบเป็นระยะ เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นระยะคือ

ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้

ในช่วงระหว่างที่มีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร อาจมีการดำเนินการตรวจสอบทุกขั้นตอนของการจัดทำตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายไปจนถึงการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่างเสร็จแล้ว ก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จริง จึงควรมีการประเมินตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่างและองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรในระยะนี้ต้องอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร ทางด้านเนื้อหาวิชา ทางด้านวิชาชีพครู ทางด้านการวัดผล เป็นต้น

ระยะที่ 2 การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร

ในขณะที่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้นควรมีการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด จะได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรในด้านการบริหาร การจัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร

หลังจากที่มีการใช้หลักสูตรมาแล้วระยะหนึ่งหรือ ครบกระบวนการเรียบร้อยแล้ว ควรจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งได้แก่ การประเมินองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรทั้งหมด คือ เอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การบริหารหลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อสรุปผลตัดสินว่า หลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นควรจะดำเนินการใช้ต่อไป หรือควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือควรจะยกเลิก

สรุปจากการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้ดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา จะมีการประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรว่าแต่ละด้านมีเนื้อหาส่วนใดที่ต้องแก้ไขและปรับปรุง เมื่อได้ผลการประเมินการใช้หลักสูตรแล้วนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรนั้น ผู้ประเมินผลควรดำเนินตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังนี้คือ

1. ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินหลักสูตรต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่าจะประเมินส่วนใดหรือเรื่องใด เช่น ต้องการประเมินผลเอกสารหลักสูตร ประเมินผลระบบการบริหารหลักสูตร ประเมินผลการสอนของครูประเมินผลวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหรือประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ฯลฯ และในแต่ละเรื่องจะศึกษาบางส่วนหรือทุกส่วนในเรื่องนั้น ๆ ก็ได้ เช่น หากจะประเมินการใช้หลักสูตรอาจจะประเมินการใช้หลักสูตรทั้งหมด เช่น การประเมินการใช้หลักสูตรภาษาไทยในระดับประถมศึกษาทุกด้าน หรืออาจจะประเมินบางส่วนของการใช้หลักสูตรคือประเมินเฉพาะ

ประสิทธิภาพการสอนภาษาไทยของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา เป็นต้น นอกจากนั้นผู้ประเมินหลักสูตรต้องกำหนดด้วยว่าต้องการนำข้อมูลมาทำอะไร เช่น เพื่อดูว่าหลักสูตรใช้ได้ผลหรือไม่ เพียงใด เพื่อปรับปรุงหลักสูตร หรือเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปอีกหรือไม่ เป็นต้น การกำหนดขอบข่ายวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินหลักสูตรอย่างเด่นชัด จะเป็นกรอบของการประเมินผลหรือตัวเสนอแนะรูปแบบของการประเมินผล กลุ่มผู้ให้ข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

อย่างไรก็ตามก่อนที่ผู้ประเมินผลจะวางรูปแบบและพัฒนาเครื่องมือสำหรับใช้ในการประเมินหลักสูตรนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการทบทวนและสำรวจเอกสารและผลงานประเมินที่เกี่ยวข้องเสียก่อน เพราะจะช่วยให้ผู้ประเมินทราบว่าจะเรื่องที่ต้องการจะประเมินผลนั้นมีใครทำมาบ้างแล้ว ได้ผลเป็นอย่างไรมีแนวคิดและทฤษฎีว่าไว้อย่างไร จะได้นำมาเสนอเป็นเหตุผลและหลักการในการประเมิน นอกจากนั้นผู้ประเมินผลจะได้มองเห็นช่องทางที่จะดำเนินงาน ตลอดจนเห็นข้อจำกัดในทางปฏิบัติเพื่อจะได้หาทางป้องกันแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ จากนั้นผู้ประเมินจึงตัดสินใจว่าจะเลือกวิธีไหนในการประเมินหลักสูตร

นอกจากนี้ควรมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประเมินผลด้วยว่าใครจะปฏิบัติงานฝ่ายใด มีขอบข่ายการประเมินครอบคลุมงานใดบ้าง ขอบข่ายงานใดที่ต้องร่วมกันประเมิน หรือสามารถให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบประเมินส่วนนั้น ๆ ได้

2. ขั้นตอนวางแผนออกแบบการประเมินผล การประเมินผลครั้งใดก็ตามถ้าไม่ได้วางแผนอย่างดี และรัดกุมแล้ว ผลที่ได้อาจไม่ดีเท่าที่ควร ขั้นตอนนี้อาจเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการประเมิน ดังนี้ หลังจากที่ผู้ประเมินผลได้ศึกษาและสำรวจเอกสารและผลงานประเมินที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แล้ว ผู้ประเมินก็พร้อมที่จะตัดสินใจวางรูปแบบการประเมินหลักสูตรได้ สิ่งที่ผู้ประเมินผลจะต้องตัดสินใจกำหนดมีดังนี้ คือ

2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินหลักสูตรผู้ประเมินอาจได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชากรเป้าหมายทั้งหมด หรืออาจศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชากรนั้น ซึ่งต่างก็มีข้อดีและข้อเสียกันคนละอย่าง เช่น การศึกษาจากกลุ่มประชากรเป้าหมายทั้งหมดจะทำให้ได้ผลที่แม่นยำในขณะที่การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอาจให้ผลในการใช้สรุปอ้างอิงไปยังกลุ่มตัวประชากรเป้าหมายไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากไม่ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรทั้งหมด และมีค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง ส่วนการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างช่วยประหยัดในเรื่องระยะเวลา

แรงงานและงบประมาณมากกว่าการศึกษาจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย รวมทั้งการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างมีข้อมูลน้อยกว่า จึงง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากผู้ประเมินผลตัดสินใจศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็ควรเลือกใช้ขนาดของตัวอย่าง (Sample Size) วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Strategy) ที่เหมาะสมด้วย

2.2 การกำหนดแหล่งข้อมูล ก่อนลงมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินผลต้องตัดสินใจกำหนดแล้วว่าจะใช้แหล่งข้อมูลจากที่ใด กล่าวคือ ใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ซึ่งผู้ประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่ด้วยตนเอง หรือใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) ซึ่งผู้ประเมินต้องอาศัยข้อมูลที่บุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ เก็บรวบรวมไว้แล้ว หรือใช้ข้อมูลทั้งสองแหล่งพร้อมกันนั้น ผู้ประเมินผลควรพิจารณาข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อข้อมูลที่ให้มีผลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น เพราะในการปฏิบัติข้อมูลที่มาจากแหล่งต่าง ๆ อาจมีความขัดแย้งกันได้ดังนั้น จึงเป็นทางหนึ่งในการป้องกันความลำเอียงของผู้ประเมินผลได้

2.3 การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมินหลักสูตรมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายอย่าง ซึ่งผู้ประเมินผลควรพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมยกตัวอย่าง เช่น การประเมินคุณภาพของผู้เรียนอาจประเมินในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาหรือหลักสูตรของผู้ปกครองด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกต การถามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครองชุมชนและนักเรียนโดยใช้แบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถามและการวัดความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ประเมินผลอาจใช้การพิจารณาตัดสินจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผล เช่น การประเมินผลวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอนในวิชาวิทยาศาสตร์ อาจใช้วิธีเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยในตรวจสอบและตัดสิน เป็นต้น อย่างไรก็ตามเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจะต้องมีความเชื่อถือได้ (Reliability) และมีความเที่ยงตรง (Validity) สูง

2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ผู้ประเมินควรตั้งเกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า เพราะเกณฑ์การประเมินจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพ ในส่วนของหลักสูตรที่ถูกประเมินยกตัวอย่างเช่น ในการประเมินคุณภาพของนักเรียนประถมศึกษา ผู้ประเมินอาจตั้งเกณฑ์ในการประเมินไว้ว่า (1) นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร โดยมีผลการเรียนในแต่ละกลุ่ม

ประสบการณ์ในระดับน่าพึงพอใจร้อยละ 70 และ (2) ผู้ปกครองของนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับดี ร้อยละ 90 เป็นต้น

2.5 การกำหนดเวลา ผู้ประเมินควรกำหนดในเรื่องของเวลาในการดำเนินการประเมินผล ในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การเตรียมการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลงาน เป็นต้น โดยอาจกำหนดเป็นปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อจะได้ข้อมูลที่ต้องการและไม่เสียเวลา ยกตัวอย่าง เช่น ถ้าต้องการจะประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการใช้หลักสูตรนั้น ๆ ผู้ประเมินก็ควรวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปลายปีการศึกษา หรือภายหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง

3. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินผลเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบขอบข่ายและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงานประเมินผล ถ้าผู้ประเมินผลต้องอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ช่วยหรือลูกมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้ที่มาจะเป็นลูกมือด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้ก็มีส่วนช่วยให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มีความเที่ยงและน่าเชื่อถือมากน้อยแตกต่างกันไป

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินกำหนดวิธีการจัดระบบข้อมูลโดยการจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่และพิจารณาเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ที่เหมาะสม ซึ่งมักจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินผลและลักษณะของข้อมูล จากนั้นจึงวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด

5. ขั้นรายงานผลการประเมิน ภายหลังจากที่วิเคราะห์ข้อมูลเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินผลจะต้องรายงานและเสนอผลการประเมินโดยพิจารณาตัดสินว่าจะให้ออกมาในรูปแบบใด เป็นความเรียงหรือในรูปของกราฟ เป็นต้น และการรายงานผลการประเมินจะมุ่งเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรนี้เมื่อนำไปปฏิบัติจริงแล้วมีคุณภาพหรือไม่เพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ควรแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกเมื่อทราบความมุ่งหมายขั้นตอนของการประเมินหลักสูตรแล้ว สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของการประเมินหลักสูตร อันอาจทำให้การประเมินหลักสูตรผิดพลาดไปได้คือ วิธีการประเมินและเครื่องมือ เป็นสิ่งที่จะต้องกำหนดและสร้างขึ้นมา ให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะประเมินและมีความเชื่อมั่นได้ต้องทำความเข้าใจให้แน่ชัดว่า การประเมินผลหลักสูตรนั้นจะกระทำตอนไหนและระยะใดของการพัฒนาหลักสูตร เวลาอภิปรายผลและเสนอแนะควรชัดเจนว่าการประเมินนั้นกระทำกันที่ใด หรือกระทำทั้งระบบการพัฒนาหลักสูตรและการสอน เช่น การประเมินผลที่ตัวผู้เรียนในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เน้นการสอนที่คนเพื่อให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดไทเลอร์ (Tyler) ซึ่งเป็นผู้ให้แนวคิดของการศึกษาว่า การศึกษาคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นการประเมินผลจึงมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ตัวผู้เรียนเป็นประการสำคัญ และการวัดผลการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียนจะต้องวัดอะไรบ้างจึงจะครอบคลุมได้ทั่วถึง การวัดที่ตัวคนนั้นจะต้องกระทำทั้ง 4 ประการ ควบคู่กันไป คือ (1) หัว (Head) จะต้องคำนึงถึงความสามารถทางสมองเป็นหลัก (2) จิตใจ (Heart) หมายถึง ความสนใจ เจตคติ ค่านิยม (3) มือ (Hand) คือ มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติ (4) สุขภาพอนามัย จะต้องสร้างคนให้มีนิสัยในการรักษาสุขภาพอนามัย การออกกำลังกาย เป็นต้น เมื่อทราบว่าคนมีองค์ประกอบที่วัดอะไรบ้างแล้ว จะต้องศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหาสาระของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงที่ด้านใดมากน้อยแค่ไหน การหาวิธีการวัดและสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลจะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันและละเอียดรอบคอบเพื่อการประเมินผลที่ถูกต้อง

2.2.3 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

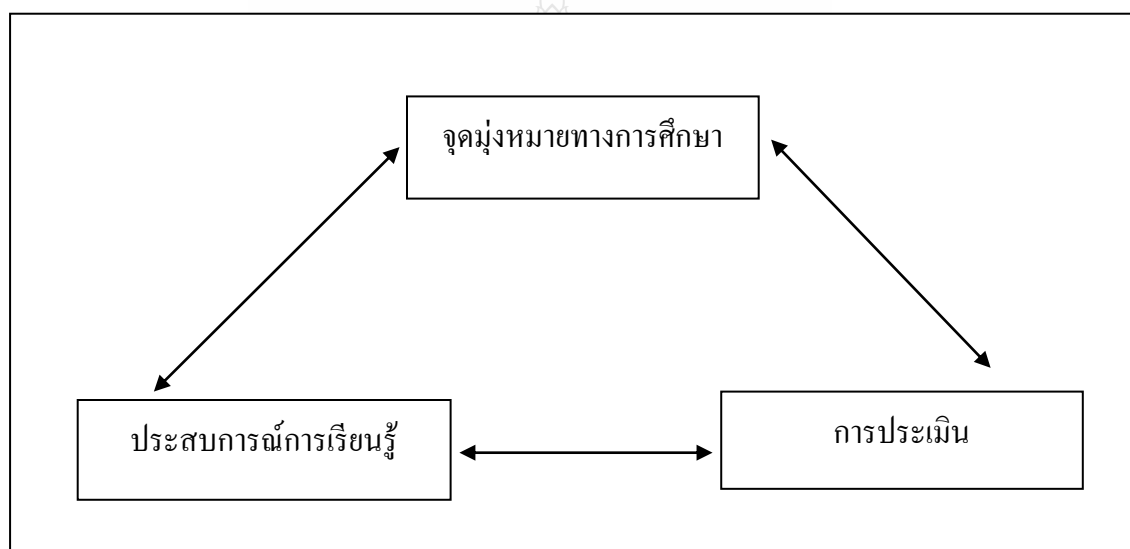
รูปแบบของการประเมินมีหลายรูปแบบ บางรูปแบบจะประเมินเฉพาะรูปแบบส่วนเดียวในระบบหลักสูตร เช่น การประเมินวัตถุประสงค์ หรือการประเมินผลผลิต (Outcome) บางรูปแบบจะประเมินครอบคลุมระบบของหลักสูตรบางส่วนหรือทั้งระบบ ซึ่งมีความละเอียดกว้างขวางและมีหลายรูปแบบ จะกล่าวถึงการประเมินหลักสูตร 5 รูปแบบ รูปแบบแรก เป็นการประเมินเฉพาะองค์ประกอบส่วนเดียวในระบบหลักสูตร คือ ประเมินผลผลิต และ 4 รูปแบบ จะประเมินทั้งระบบ

รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยอิงจุดประสงค์

รูปแบบการประเมินหลักสูตร โดยอิงจุดประสงค์ (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไทเลอร์ (Tyler) เป็นผู้นำเสนอแนวคิดนี้เป็นคนแรก ซึ่งใช้กันมากในการประเมินผลทางการศึกษา ต่อมา แฮมมอนด์ (Hammond) ได้พัฒนาเพิ่มเติม โดยรวมการประเมินการสอนและการประเมินสถาบันเข้ามาด้วย ต่อมา โพรวัส (Provus) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่มีการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร รูปแบบการประเมินหลักสูตร โดยอิงจุดประสงค์ทั้ง 3 รูปแบบ มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ไทเลอร์ เป็นผู้ที่วางรากฐานของการประเมินหลักสูตรตั้งแต่ปี ค.ศ. 1930 ไทเลอร์ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นรายละเอียดของการเปรียบเทียบข้อมูลจากการปฏิบัติงานของผู้เรียนกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ จึงเป็นกระบวนการที่นำมาใช้ในการพิจารณาว่า จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุผลหรือไม่ โดยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของกระบวนการจัดการศึกษา 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมิน

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการประเมินผลของไทเลอร์

ที่มา : กัญจนา ดินทรต้นศิริกุล. 2545: 171

จากภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า แนวคิดในการประเมินของไทเลอร์นั้นคำนึงถึงประสบการณ์การเรียนรู้หรือสิ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ไทเลอร์ได้จัดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินผล ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ โดยวิเคราะห์จากปัจจัยต่าง ๆ เช่น นักเรียน สังคม เนื้อหาสาระ ปรัชญาการศึกษา และจิตวิทยาการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่จะเป็นพฤติกรรมที่ ต้องการวัดภายหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

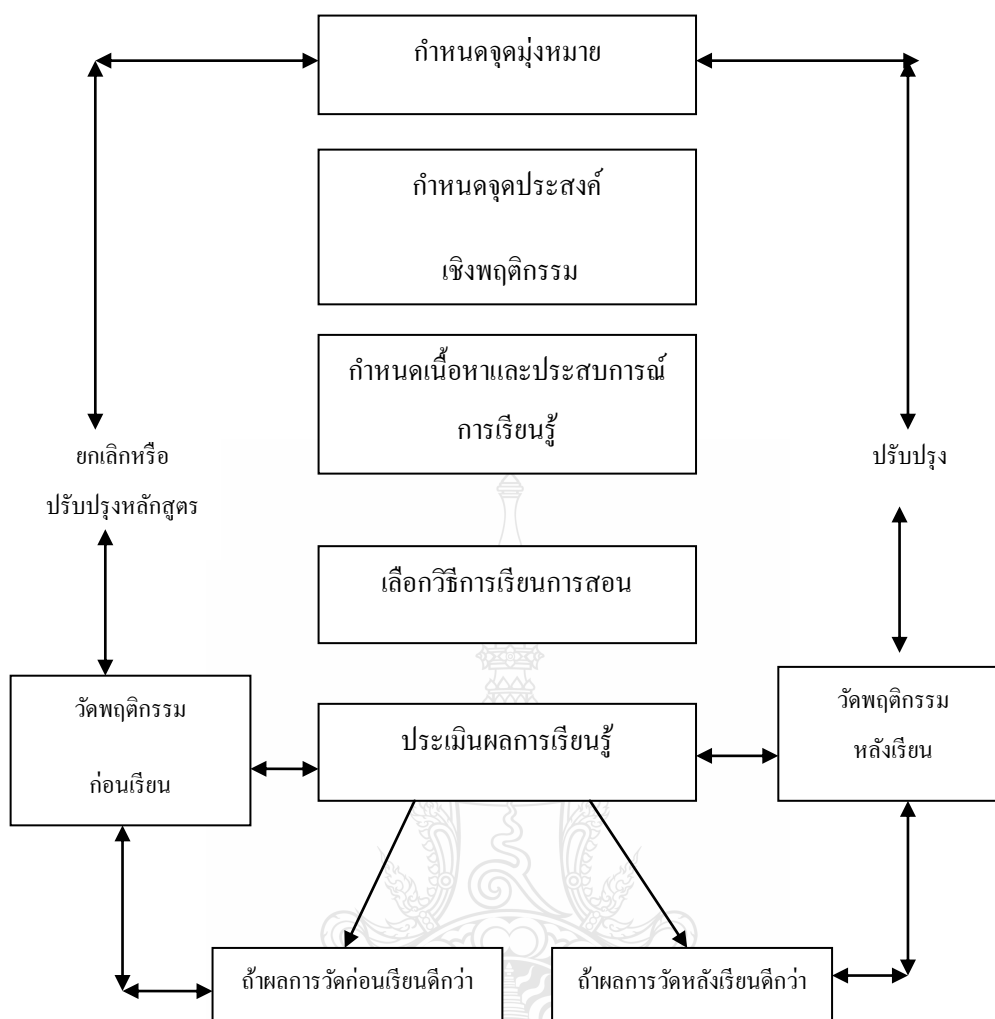
ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 4 เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่จะทำให้เนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ กำหนดไว้ประสบความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลโดยการตัดสินด้วยการวัดผลทางการศึกษา หรือการทดสอบสัมฤทธิ์ ผลในการเรียน

ขั้นตอนที่ 6 ถ้าไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมี การตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือ ปรับปรุงหลักสูตรนั้น หากบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ก็อาจให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุง การกำหนด จุดมุ่งหมายให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสังคม หรือใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพของ หลักสูตร

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ที่มา : ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 225

จากการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ จะเป็นการยึดความสำเร็จของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินโดยอาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้า ว่าความสำเร็จระดับใดจึงถือว่าประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินผลในลักษณะนี้จึงเป็นแบบการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

แฮมมอนด์ (Hammond) มีแนวคิดในการประเมินหลักสูตรโดยยึดจุดประสงค์เป็นหลักคล้ายแนวคิดของไทเลอร์ แต่แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดที่ต่างจากไทเลอร์ คือ การประเมินผลควรจะประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ในรูปของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของมิติต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานะแวดล้อมทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย มิติ 3 ด้าน ดังนี้

1.2.1 มิติด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปร คือ 1) การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เป็นเรื่องของการจัดให้ครูและผู้เรียนมาพบกัน เพื่อให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดชั้นเรียนประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยคือ เวลาและสถานที่ ในเรื่องของเวลา หมายถึง การกำหนดช่วงเวลาการสอน การจัดลำดับเวลาไม่เหมาะสมกับวิชาที่สอน วิชาใดควรจะสอนกี่ครั้งต่อสัปดาห์ ควรอยู่ในช่วงเวลาใดของเวลาเรียน ส่วนสถานที่ หมายถึง การจัดชั้นเรียน ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ การจัดชั้นเรียนในแนวตั้ง เป็นการจัดชั้นเรียนโดยมีการแบ่งระดับชั้น เนื้อหาที่สอนจัดไปตามแต่ละระดับชั้น ส่วนการจัดชั้นเรียนในแนวนอนอาจจัดโดยพิจารณาจากความสามารถ วุฒิภาวะของผู้เรียน พื้นฐานทางสังคมของผู้เรียน 2) เนื้อหาวิชา หมายถึง โครงสร้างของเนื้อหาที่ระบุไว้ในหลักสูตรที่นำมาสอนในแต่ละระดับชั้น 3) วิธีการ หมายถึง หลักการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรม การเรียนการสอน รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน 4) สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หมายถึง สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร 5) งบประมาณ หมายถึง เงินที่ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ค่าบำรุงการศึกษา ตลอดจนค่าจ้างบุคลากร

1.2.2 มิติด้านสถาบัน ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญ 6 ตัวแปร คือ 1) นักเรียน มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาในการประเมินหลักสูตร คือ อายุ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุขภาพร่างกายและจิตใจ บุคลิกภาพ และภูมิหลังของครอบครัว 2) ครู มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาในการประเมินหลักสูตร คือ อายุ เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอน เงินเดือน กิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร 3) ผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณา คือ อายุ เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการบริหาร ลักษณะทางบุคลิกภาพ เงินเดือน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการ 4) ผู้เชี่ยวชาญ มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาคือ อายุ เพศ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ลักษณะของการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 5) ครอบครัว มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณา คือ สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว รายได้ สถานที่พักอาศัย ระดับการศึกษา 6) ชุมชน มี

องค์ประกอบที่ต้องพิจารณา คือ สภาพชุมชน จำนวนประชากรในชุมชน การกระจายของอายุของประชากร ความเชื่อ ค่านิยม สภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพในชุมชน

1.2.3 มิติด้านพฤติกรรม มีองค์ประกอบของพฤติกรรม 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านทักษะ (Psychomotor Domain) และพฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

มอลคอล์ม โพรวัส (Malcolm Provas) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เรียกว่า การประเมินความไม่สอดคล้อง (The Discrepancy of Evaluation Model) เป็นการประเมินหลักสูตร โดยการเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับความสำเร็จของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้ามาเป็นมาตรฐานเพื่อการประเมินกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการใช้หลักสูตร เมื่อพบสิ่งที่ไม่ตรงกัน คือ ผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริงมีความคลาดเคลื่อน (Discrepancy) แสดงว่า สิ่งที่เป็นจริงยังมีข้อบกพร่องและไม่เป็นไปตามความคาดหวังที่กำหนดไว้ ดังนั้นหลักสูตรจึงควรต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของโพรวัส มีลำดับขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

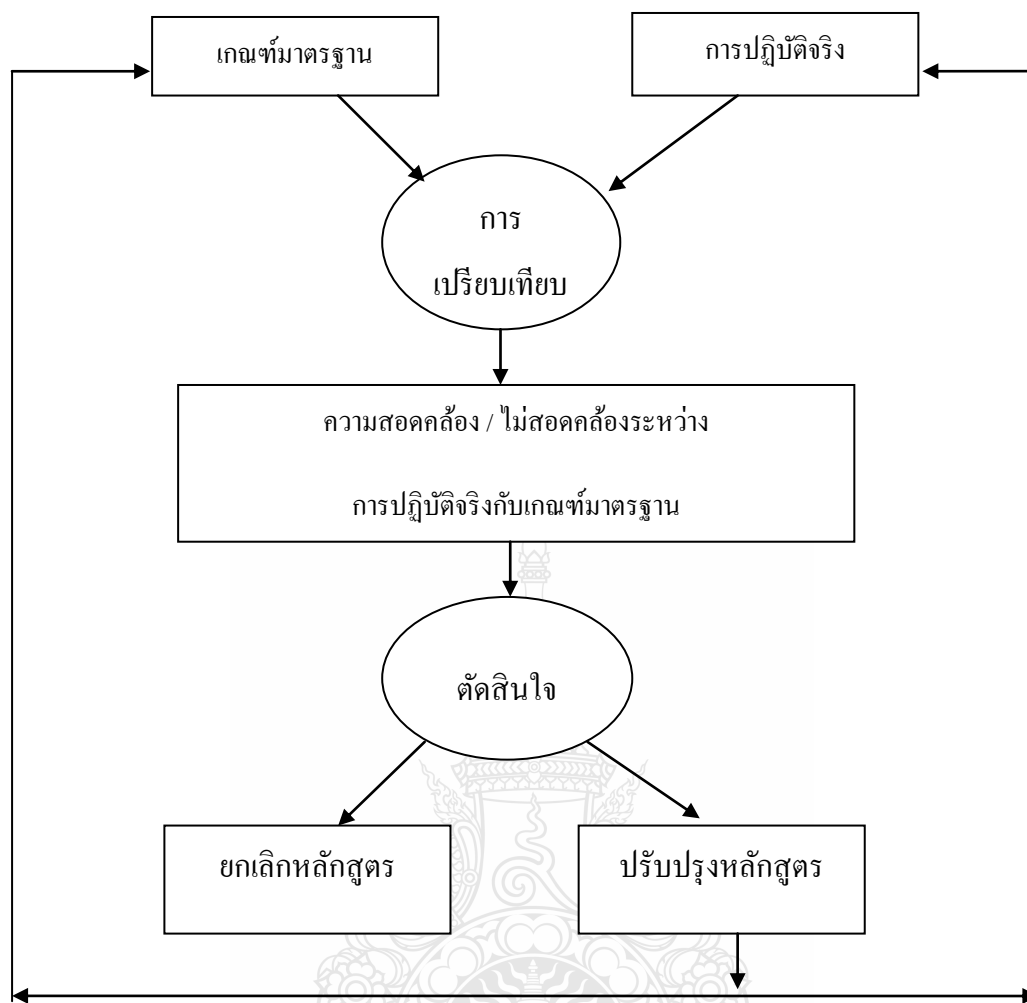
ขั้นตอนที่ 1 ผู้ประเมินต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (standards – S) ของสิ่งที่ต้องการวัดก่อน เช่น มาตรฐานด้านเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ประเมินต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริงของสิ่งที่ต้องการวัด (performance – P)

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ประเมินนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 (compare – C)

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ประเมินศึกษาความแตกต่างหรือความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติจริงกับเกณฑ์มาตรฐาน (discrepancy – D)

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ประเมินส่งผลประเมินให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะยกเลิกการใช้หลักสูตร หรือปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้น (decision making)

ภาพที่ 2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวิสต์

ที่มา : ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 238

รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจ

รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจ (Decision – making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องการให้นักประเมินแสดงบทบาทในการตัดสินใจ นักประเมินกลุ่มนี้ได้แก่ ครอนบาค (Cronbach) และ สเตค (Stake) โดยมีรายละเอียดในแต่ละรูปแบบดังนี้

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบาค

ครอนบาคได้ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง การเก็บรวบรวมและใช้ข้อสนเทศเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนั้นการประเมินจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ครอนบาคไม่เห็นด้วยกับการประเมินผลหลักสูตร โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากแบบทดสอบ แล้วนำคะแนนของผู้สอบมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้น ครอนบาคจึงเสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรว่า ผลของการประเมินควรนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจ 3 ประการ คือ

- 1) การปรับปรุงหลักสูตร โดยการตัดสินใจว่า วัสดุอุปกรณ์และวิธีสอนที่ใช้อยู่ น่าพอใจหรือไม่ มีส่วนใดที่ยังต้องแก้ไข
 - 2) การตัดสินใจเกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ประกอบในการวางแผนการสอน การคัดเลือกและจัดกลุ่มผู้เรียน เพื่อให้ทราบจุดเด่น จุดอ่อนของผู้เรียน
 - 3) การตัดสินใจเกี่ยวกับระบบการบริหาร การประเมินทำให้ทราบว่า ระบบการบริหารงานของโรงเรียน มีสิ่งใดต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้สอนแต่ละคนมีประสิทธิภาพหรือไม่
- สำหรับแนวทางในการประเมิน ครอนบาค เสนอให้ทำการประเมินในสิ่งต่อไปนี้

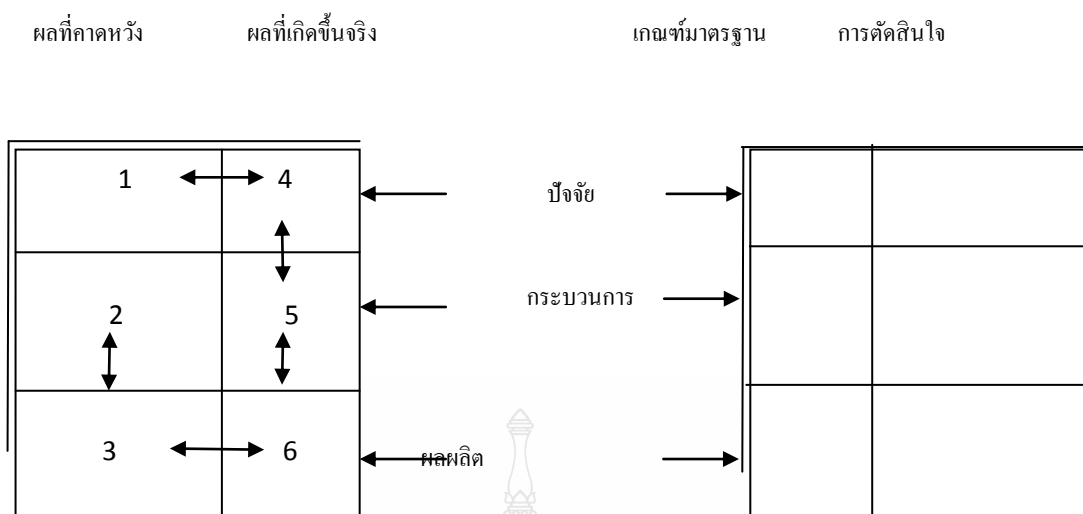
- 1) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินวิธีดำเนินการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบดูว่าในระหว่างที่มีการเรียนการสอน ได้มีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้าง เช่น ครูดำเนินการสอนเป็นอย่างไร นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไร
- 2) การประเมินทักษะความชำนาญ เป็นการประเมินความสามารถของนักเรียนโดยอาศัยข้อสอบที่เป็นมาตรฐาน หรือการให้นักเรียนทำงานตามที่มอบหมาย

3. การประเมินเจตคติ เป็นการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนไปแล้ว การวัดความเชื่ออาจทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การใช้แบบทดสอบ

4. การติดตามผล เป็นการประเมินคุณภาพของหลักสูตร โดยอาศัยผลของหลักสูตรที่มีต่อนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้วในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการวางแผนหลักสูตรใหม่ต่อไป

รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรสเตค (Stake's Countenance Model) สเตค (Stake, อ้างถึงในสำราญ มีแจ้ง, 2544: 124 – 128) ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่าเป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าโปรแกรมการศึกษา ซึ่งเป็นการบรรยายสิ่งที่ถูกประเมินโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่า ดังนั้นจะเห็นว่าการประเมินตามแนวคิดนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 ประการ คือ การบรรยาย (Description) และการตัดสินใจ (Judgement) นั่นคือ การบรรยายจะเป็นการอธิบายลักษณะของข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ กัน ส่วนการตัดสินใจจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard) ในการเปรียบเทียบ แต่เนื่องจากแหล่งข้อมูลมีมากมายและวิธีการเก็บข้อมูลมีหลายวิธี จึงเป็นหน้าที่ของผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ สเตคจึงเสนอว่าข้อมูลที่ควรพิจารณาในการประเมินผลหลักสูตรมี 3 ชนิดด้วยกัน คือ ปัจจัยเบื้องต้น (Antecedences) ได้แก่ สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร เช่น บุคลิกภาพและนิสัยของนักเรียนและครู เนื้อหาสาระของหลักสูตร สื่อการสอน สภาพแวดล้อม และชุมชน กระบวนการ (Transactions) ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน เช่น การจัดลำดับประสบการณ์ บรรยายภาคในชั้นเรียน และผลผลิต (Outcomes) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทักษะคตินักเรียน เป็นต้น จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องมา 3 ประเภท ผู้ประเมินต้องแยกเป็นผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งเกณฑ์อาจจะมาจากการกำหนดไว้ก่อน หรือเป็นเกณฑ์ที่มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินของสเตค

ที่มา : สำราญ มีแจ้ง,การประเมินโครงการทางการศึกษา (กรุงเทพฯ: นิชนเอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป,2544)

จากแผนภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินของสเตค ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลเพื่อการอธิบายก่อน คือต้องมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต เมื่อได้ผลอย่างไรแล้วจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือมาตรฐานที่คาดว่าจะให้เกิดขึ้นแล้วจึงตัดสินใจ นั่นคือ จากแผนภูมิตั้งแต่ช่องที่ 1 ถึง 6 ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลใน 2 แนวคิด ในแนวตั้ง ได้แก่ ช่อง 1 – 2 – 3 และ 4 – 5 – 6 ควรมีความสัมพันธ์กันเพื่อดูว่าปัจจัยเบื้องต้นอำนวยความสะดวกต่อกระบวนการหรือไม่ ในแนวนอน ได้แก่ ช่อง 1 - 4 2 – 5 และ 3 – 6 ต้องมีความสอดคล้องกัน เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้ในแต่ละส่วนตามแนวตั้งมีความสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่ ต้องมีการปรับปรุงในส่วนใดบ้าง

รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจเพื่อการจัดการ

การประเมินหลักสูตรแบบนี้ สตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้นำเสนอต่อที่ประชุมของสมาคม Phi Delta Kappa เมื่อ ค.ศ. 1970 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตีฟเฟิลบีม หรือ CIPP Model มาจากคำย่อจากภาษาอังกฤษ 4 คำ คือ

C	ย่อมาจาก context	แปลว่า บริบท
I	ย่อมาจาก input	แปลว่า ปัจจัยเบื้องต้น
P	ย่อมาจาก process	แปลว่า กระบวนการ
P	ย่อมาจาก Product	แปลว่า ผลผลิต

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ สตีฟเฟิลบีม เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย โดยมีชื่อเรียกเต็มว่า Context – Input – Process – Product Model หรือ The Phi Kappa Committee Model หรือเรียกสั้นๆ CIPP (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 240-241) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ สตีฟเฟิลบีม มีการประเมินข้อมูล 4 ประการ ดังนี้

1. การประเมินสาระสำคัญแวดล้อม (Context Evaluation) เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

2. การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดหมายของโครงการหรือไม่ ปัจจัยที่กำหนดมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม / แบบ / ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้วมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดีข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างมีการแก้ปัญหาอย่างไร เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังหรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วยเพื่อตรวจสอบว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียงอื่นใดหรือไม่ เป็นต้น

การประเมินแบบ CIPP Model ไม่เพียงแต่ประเมินว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้น แต่ยังเป็น การประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการอีกด้วย การประเมินผลแบบนี้แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินและดูผลสำเร็จของโครงการ

การประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบท

การประเมินสภาพแวดล้อมเป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินโดยทั่วไปเป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผล เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยเน้นในด้านความสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ยังช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การประเมินสภาพแวดล้อมจัดเป็นการวิเคราะห์ขนาดใหญ่เป็นตัวกำหนดขอบเขตของการประเมิน การบรรยายและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมทำให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ โดยอาศัยการวินิจฉัย การจัดเรียงอันดับปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการ วิธีการประเมินสภาพแวดล้อมมี 2 วิธี คือ แบบ Contingency Model เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนา ส่งเสริมโครงการให้ดีขึ้น โดยใช้การสำรวจปัญหาภายในของเขตที่กำหนดอย่างกว้าง ๆ เช่นการสำรวจงานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง การประเมินค่านิยมของชุมชน ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แนวโน้มของการพัฒนาเศรษฐกิจ สถิติประชากร ฯลฯ การสำรวจปัญหาเหล่านี้ทำให้สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนโครงการต่อไป และแบบ Congruence Model

เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทำให้เราทราบ ว่าวัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าความเหมาะสมของ แผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่า ข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งจะประเมินในด้านต่าง ๆ คือ

1. ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ
2. ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้ เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ ฯลฯ

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยเบื้องต้น คือ การวิเคราะห์รูปแบบของวิธีการที่ใช้ในรูปแบบ ของราคาและกำไรที่จะได้รับ โดยการประเมินในด้านอัตราค่าจ้าง เวลา งบประมาณ วิธีการที่มี ศักยภาพ แต่ถ้าเป็นการประเมินด้านการศึกษา ผลกำไรอาจจะไม่อยู่ในรูปตัวเลขก็ได้ การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้นนี้ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่จะตัดสินใจว่าควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตราค่าจ้างเท่าใด วางแผนงานและดำเนินการอย่างไร

รูปแบบของคำถามที่ใช้ถามมีมากมาย เช่น วัตถุประสงค์จะกำหนดวิธีดำเนินการได้หรือไม่ และจะประสบความสำเร็จหรือไม่ วิธีการที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ จะ ดำเนินการกับยุทธวิธีที่เลือกมาอย่างไร ฯลฯ คำถามเหล่านี้จะแสดงถึงความสำคัญของการประเมิน ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น เพื่อจะได้เป็นตัวกำหนดยุทธวิธี เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยคำถามที่จะใช้มีตั้งแต่ระดับกว้าง ๆ และคำถามเฉพาะ

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินความพร้อมในด้านสภาพทั่วไป งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อ กำหนดรูปแบบโครงการ และเป็นทางเลือกที่มีโอกาสทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้มาก ที่สุด

การประเมินกระบวนการ เมื่อแผนดำเนินการได้รับการอนุมัติและลงมือทำ การประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับผิดชอบ และผู้ดำเนินการ ทุกลำดับชั้น การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อหาและทำนาย ข้อบกพร่องของกระบวนการหรือการดำเนินงานตามขั้นตอนที่วางไว้ 2) เพื่อรวบรวมสารสนเทศ สำหรับผู้ตัดสินใจวางแผน 3) เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ส่วนประกอบสำคัญของการประเมินกระบวนการ มี 4 อย่าง คือ

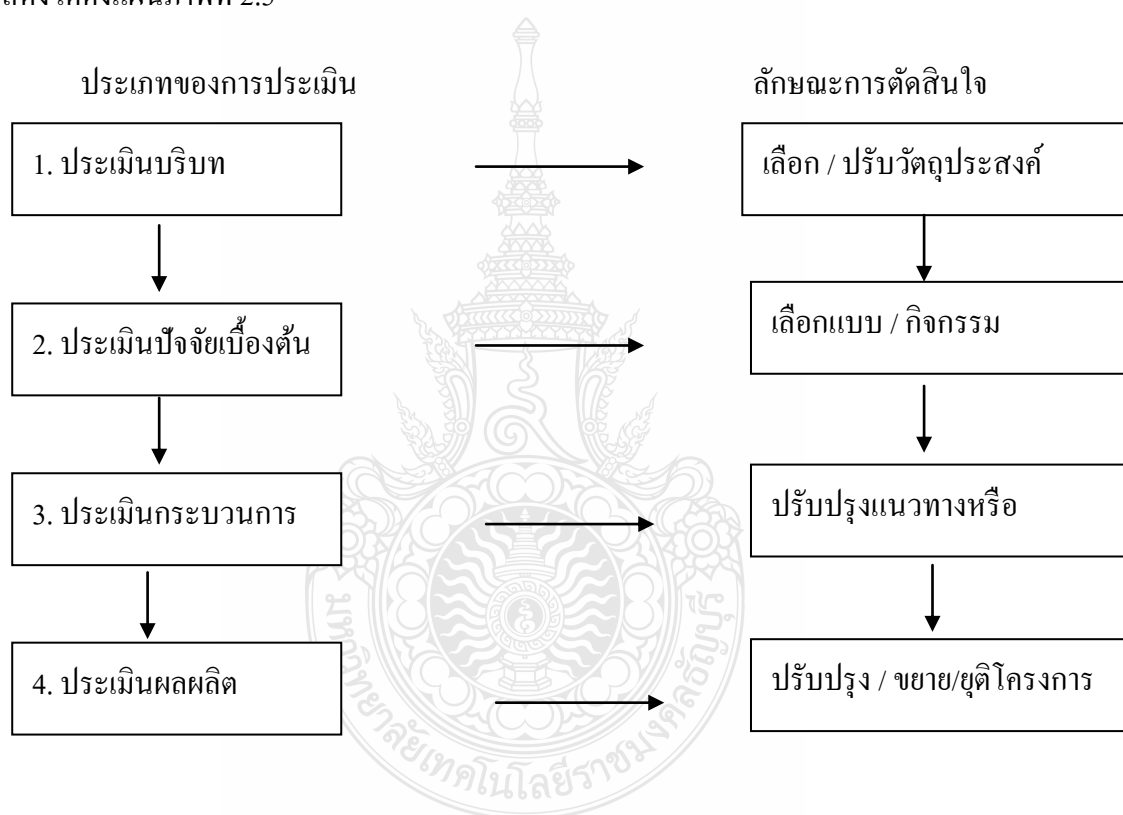
1. การจัดทำนักประเมินกระบวนการ
2. เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ
3. การร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างนักประเมินกระบวนการและบุคลากรในโครงการ
4. การปรับปรุงโครงสร้างการประเมินอยู่ประจำ

การประเมินกระบวนการ สารนิเทศจะถูกวิเคราะห์ รวบรวมและนำเสนอเท่าที่ผู้ดำเนินโครงการต้องการสารนิเทศนั้น ทั้งนี้การประเมินนี้ไม่เพียงแต่ให้สารนิเทศที่ต้องการแก่ผู้ตัดสินใจในการคาดคะเนล่วงหน้า และการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาเท่านั้น แต่ยังคงบันทึกสารนิเทศของกระบวนการสำหรับแปลความหมายความสำเร็จของโครงการด้วย

การประเมินผลผลิต

การประเมินผลผลิต มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดโครงการเท่านั้น แต่ยังมีคามจำเป็นในระหว่างการปฏิบัติโครงการด้วยระเบียบวิธีทั่ว ๆ ไปของการประเมินผลผลิตจะรวมสิ่งต่อไปนี้เข้าไว้ด้วยกัน คือ การดูว่าการกำหนดวัตถุประสงค์นั้นนำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมคืออะไร เปรียบเทียบผลที่วัดมาได้กับมาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute Criteria) หรือมาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative Criteria) ที่กำหนดไว้ก่อนและทำการแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยรายงานจากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการ ร่วมด้วย การประเมินผลผลิตจะสืบสาวสิ่งที่มีอยู่ว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์ไปแล้ว หรือกำลังจะบรรลุ แต่การประเมินกระบวนการจะประเมินสิ่งที่มีอยู่ว่า ระเบียบการนั้นได้รับการกระทำไปตามที่ตั้งไว้หรือไม่ การ

ประเมินทั้งสองชนิด จะให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการควบคุมและพัฒนาการเปลี่ยนแปลงระเบียบปฏิบัติในกระบวนการ การประเมินกระบวนการทำให้สามารถที่จะแสดงความเห็นได้ว่าการนำวัตถุประสงค์นั้นไปปฏิบัติบรรลุหรือไม่ สารนิเทศทั้งสองชนิดร่วมกันแสดงให้เห็นอย่างหนักแน่นถึงสาเหตุได้มากกว่าอันใดอันหนึ่งโดยลำพัง ในการตัดสินใจว่าระเบียบปฏิบัตินั้นควรดำเนินการต่อไปโดยมีการแก้ไขหรือว่าจะต้องกลับไปเริ่มต้นใหม่ทั้งหมด ถึงแม้จะเพิ่มหน้าที่ในการควบคุมโครงการเข้ามาด้วย การประเมินทั้งสองยังอำนวยความสะดวกและช่วยอธิบายถึงผลที่ได้จากโครงการอยู่ประเภทของการประเมินและลักษณะการตัดสินใจตามกรอบความคิดของรูปแบบการประเมินชิปแสดงได้ดังแผนภาพที่ 2.5

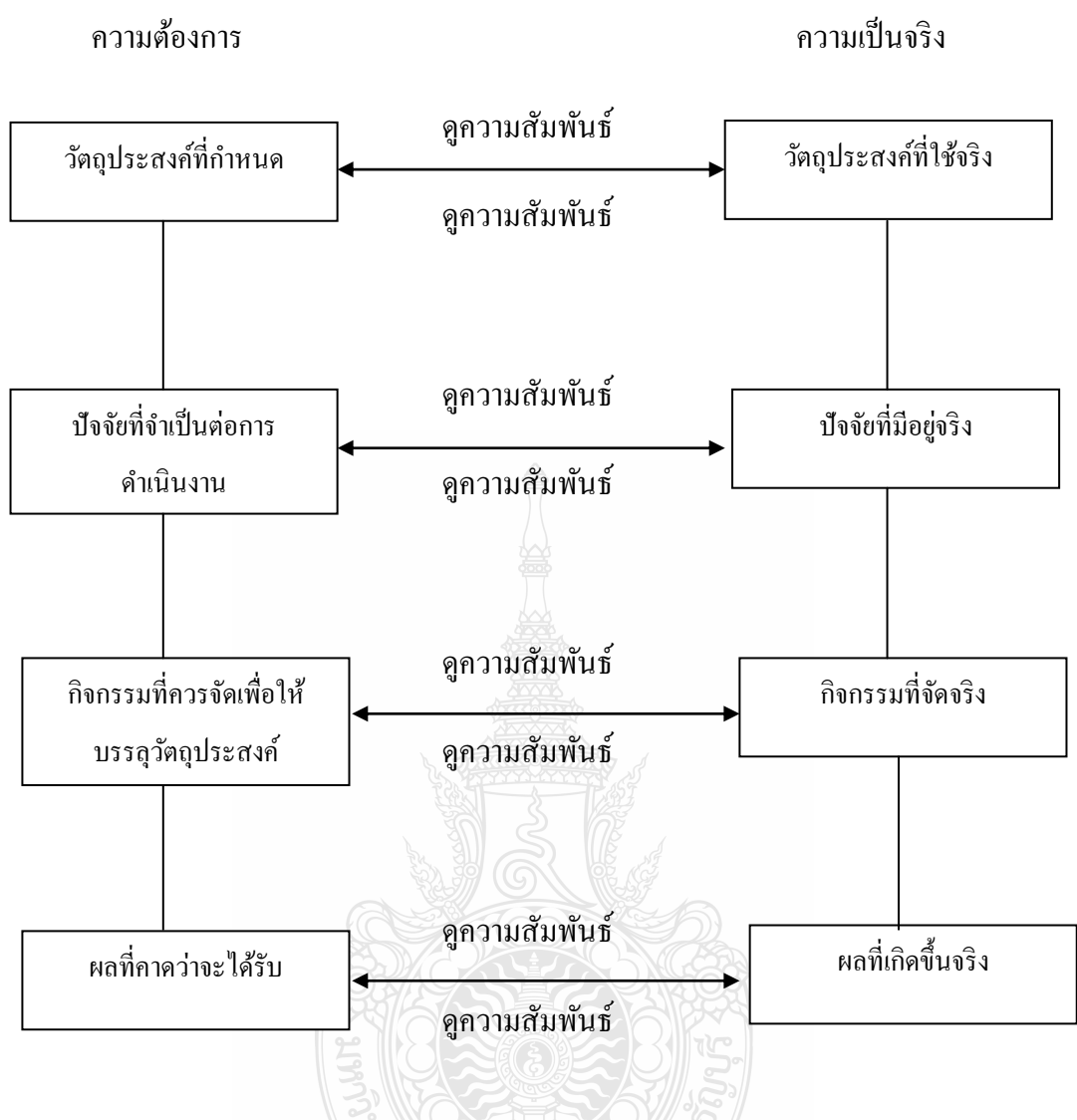
ภาพที่ 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิป

จากการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ของการประเมินหลักสูตรที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ซึ่งเป็นการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริบท ประเมินในเรื่องของสภาพสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความต้องการของชุมชน แนวคิด และปรัชญาในการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาหลักสูตร
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินในเรื่องของความพร้อมในด้านตัวครู อาคารเรียน งบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
3. ด้านกระบวนการ ประเมินในเรื่อง กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งครอบคลุม กระบวนการบริหาร การบริการหลักสูตร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการเรียนของนักเรียน กระบวนการวัดผลผล ประเมินผลการเรียนการสอน
4. ด้านผลผลิต ประเมินในเรื่องคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายของหลักสูตร

รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin)

รูปแบบ UCLA Center for the Study of Evaluation (CSE) (Alkin, 1996) ซึ่งได้อธิบายความหมายของการประเมินแบบ CSE ว่าหมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกข่าวสารที่เหมาะสม รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้พิจารณาเลือกตามความเหมาะสม หลักการประเมินโดยทั่วไป คือ การพิจารณาเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นความต้องการกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ถ้าสิ่งที่เป็นจริงมีความแตกต่างจากสิ่งที่เป็นความต้องการมาก จะต้องหาสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร โครงการบกพร่องตรงไหน (วัลย์พรณ์ เสรีวัฒน์, 2555) ซึ่งรูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin) แสดงดังแผนภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.6 หลักการประเมินของ Alkin

ที่มา: เพียงแข ฎผายาง, 2554

รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick)

โดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริก (Donald L. Kirkpatrick, 1975) แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา อดีตเคยเป็นประธาน ASTD (The American Society for Training and Development) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ การฝึกอบรมและการประเมินผลการฝึกอบรมว่า “การฝึกอบรมนั้นเป็นการช่วยเหลือบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการฝึกอบรมใด ๆ ควรจะจัดให้มีการประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้รู้ว่า การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพเพียงใด การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมปกติที่เกิดขึ้นในทุกองค์กร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน โดยมุ่งหวังให้ผู้ผ่านการอบรมได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เคิร์กแพทริก เห็นว่าการประเมินผลการฝึกอบรมจะทำให้ได้ความรู้ อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การฝึกอบรมนั้นได้ให้อะไร หรือเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานในลักษณะใดบ้าง
2. ควรยุติโครงการชั่วคราวก่อน หรือควรดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ
3. ควรปรับปรุงหรือพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมในส่วนใดบ้างอย่างไร

2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

2.3.1 วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.3.2 หลักการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.3.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย

4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.3.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

2) ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

3) มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

4) ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

5) อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6) มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

7) รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

8) มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทนสถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระดับที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะ มาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไรและประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระดับที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1) ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)

ความสัมพันธของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ความรู้ทักษะสำคัญและคุณลักษณะในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สาระการเรียนรู้)

สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

ภาพที่ 2.7 องค์ความรู้ทักษะสำคัญและคุณลักษณะในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551

ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดหมาย

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาและเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้เป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. ศิลปะ
6. สุขศึกษาและพลศึกษา
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาดังประเทศ

คุณภาพของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.4.1 วัตถุประสงค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ ใช้ทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาประกอบกิจกรรมทั้งส่วนตัว ครอบครัว และกิจกรรมในสังคมและประเทศชาติ ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน การเขียน ใช้ภาษาในการคิดสร้างสรรค์ คิด วิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา วินิจฉัยเรื่องราว ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สามารถแสดงทรรศนะข้อมูลข่าวสารอย่างพินิจพิเคราะห์ พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจารณ์และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สามารถเรียบเรียงความรู้ ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล ซึ่งเป็นมารยาททางสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งมีคุณค่าทางความคิดที่กล่าวไว้ในวรรณคดีและวรรณกรรม ที่มีเนื้อหาสาระช่วยให้เกิดความซาบซึ้งและความภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสม นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสวนให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2.4.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ

แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและสำนวนจากเรื่องที่อ่าน	- การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นคำพังเพย สุภาษิต ปริศนาคำทาย และเครื่องหมายวรรคตอน - การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	<p>3. อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน</p> <p>5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ</p> <p>6. สรุปความรู้และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้นๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจเช่นเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	- มารยาทในการอ่าน
ป. 5	<p>1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายความหมาย โดยนัย จากเรื่องที่อ่าน อย่างหลากหลาย 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ อ่าน 5. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีกำกวม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและ พรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย - การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ - การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่ เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ
	7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและ เหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนด
	8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - มารยาทในการอ่าน
ป. 6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงและการบอกความหมาย ของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ประกอบด้วย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร	<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวกรันต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปี แบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่างๆ - จำนวนเปรียบเทียบ - การอ่านบทร้อยกรองที่เป็นทำนองเสนาะ
	<p>3. อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>5. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้นๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราชาวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ <p>การอ่านเร็ว</p>
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนและการใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและท้องถิ่น
	7. อธิบายความหมายของข้อมูล จากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	- การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
	8. อ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	- การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	- มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม	- การเขียนสื่อสาร เช่น <ul style="list-style-type: none"> - คำขวัญ - คำแนะนำ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน	- การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. เขียนย่อความจากเรื่องสั้นๆ	- การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ จดหมาย คำสอน
	5. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา	- การเขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา
	6. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า	- การเขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
	7. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
	8. มีมารยาทในการเขียน	- มารยาทในการเขียน
ป. 5	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม	- การเขียนสื่อสาร เช่น - คำขวัญ - คำอวยพร - คำแนะนำและคำอธิบายแสดง ขั้นตอน
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	- การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
	4. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	- การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย
	5. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	- การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
	6. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา	- การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
	7. กรอกแบบรายการต่างๆ	- การกรอกแบบรายการ - ใบฝากเงินและใบถอนเงิน - ธนาณัติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- แบบฝึกส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
	9. มีมารยาทในการเขียน	- มารยาทในการเขียน
ป. 6	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	- คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม	- การเขียนสื่อสาร เช่น <ul style="list-style-type: none"> - คำขวัญ - คำอวยพร - ประกาศ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	- การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด
	4. เขียนเรียงความ	- การเขียนเรียงความ
	5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	- การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง
	6. เขียนจดหมายส่วนตัว	- การเขียนจดหมายส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายขอโทษ - จดหมายแสดงความขอบคุณ - จดหมายแสดงความเห็นใจ - จดหมายแสดงความยินดี
	7. กรอกแบบรายการต่างๆ	- การกรอกแบบรายการ <ul style="list-style-type: none"> - แบบคำร้องต่างๆ - ใบสมัครศึกษาต่อ - แบบฝึกส่งพัสดุและไปรษณีย์ภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
	9. มีมารยาทในการเขียน	- มารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและ

ความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	<ul style="list-style-type: none"> - การจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูในชีวิตประจำวัน - การจับใจความและการพูดแสดงความรู้ ความคิดในเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อต่างๆ <p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องเล่า - บทความสั้นๆ - ข่าวเหตุการณ์ประจำวัน - โฆษณา - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - เรื่องราวจากบทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้ <p>อื่น</p>
	2. พูดสรุปความจากการฟังและการดู	
	3. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู	
	4. ตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู	
	5. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	<ul style="list-style-type: none"> - การรายงาน เช่น - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์
	6. การมีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	- มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 5	1. พุคแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก จากเรื่องที่ฟังและดู 2. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจาก เรื่องที่ฟังและดู 3. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและ ดูอย่างมีเหตุผล	- การจับใจความและการพุดแสดงความรู้ ความคิดในเรื่องที่ฟังและดู จากสื่อต่างๆ เช่น - เรื่องเล่า - บทความ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - โฆษณา - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดูในชีวิตประจำวัน
	4. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา	- การรายงาน เช่น - การพุดลำดับขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน - การพุดลำดับเหตุการณ์
	5. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	- มารยาทในการฟัง การดูและการพุด
ป. 6	1. พุคแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ ของเรื่องที่ฟังและดู 2. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล จาก เรื่องที่ฟังและดู	- การพุดแสดงความรู้ ความเข้าใจใน จุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อ ต่างๆ ได้แก่ - สื่อสิ่งพิมพ์ - สื่ออิเล็กทรอนิกส์
	3. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู สื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล	- การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟัง และดูสื่อโฆษณา
	4. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา	- การรายงาน เช่น - การพุดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพุดลำดับเหตุการณ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5. พุดโน้มน้ำอย่างเหตุผล และน่าเชื่อถือ	- การพุดโน้มน้ำในสถานการณ์ต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งกรรมการนักเรียน - การรณรงค์ด้านต่างๆ - การโต้ว่าที่
	6. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพุด	- มารยาทในการฟัง การดูและการพุด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. สกคคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่างๆ	- คำในแม่ ก กา มาตราตัวสะกด การผันอักษร คำเป็นคำตาย คำพ้อง
	2. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	- ชนิดของคำ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์
	3. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ	- การใช้พจนานุกรม
	4. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา	- ประโยคสามัญ - ส่วนประกอบของประโยค - ประโยค 2 ส่วน - ประโยค 3 ส่วน
	5. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ	- กลอนสี่ คำขวัญ
	6. บอกความหมายของสำนวน	- สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต
	7. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้	- ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 5	1. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	- ชนิดของคำ ได้แก่ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน
	2. จำแนกส่วนประกอบของประโยค	- ประโยคและส่วนประกอบของประโยค
	3. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น	- ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น
	4. ใช้คำราชาศัพท์	- คำราชาศัพท์
	5. บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	6. แต่งบทร้อยกรอง	- กาพย์ยานี 11
	7. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง	- สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต
ป. 6	1. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	- ชนิดของคำ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน
	2. ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล	- ราชาศัพท์ ระดับภาษา ภาษาถิ่น
	3. รวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	4. ระบุลักษณะของประโยค	- กลุ่มคำหรือวลี ประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน
	5. แต่งบทร้อยกรอง	- กลอนสุภาพ
	6. วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	- สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม	- วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน
	2. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง	- นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
	3. ร้องเพลงพื้นบ้าน	- เพลงพื้นบ้าน
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ
ป. 5	1. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	- วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน
	2. ระบุความรู้และความคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง	- นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
	3. อธิบายคุณค่าและวรรณคดีและวรรณกรรม	- วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ
ป. 6	1. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	- วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและท้องถิ่นอื่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและ นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น 3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริง	- นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมใน บทเรียนและตามความสนใจ
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบท ร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

2.4.3 คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท14101 ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา 160 ชั่วโมง

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง อธิบายความหมาย คำ ประโยค สำนวน อ่านจับใจความเรื่องสั้นๆ ตอบคำถาม แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ ข้อคิด แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือตามความสนใจ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสาร แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด ย่อความ จดหมายถึงเพื่อน บิคา มารดา บันทึกรายงาน เรื่องตามจินตนาการ จำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู พูดสรุปความ แสดงความรู้ แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รายงาน พูดลำดับเหตุการณ์ สะกดคำ บอกความหมาย ระบุชนิด หน้าที่ของคำ การใช้พจนานุกรม แต่งประโยค บทร้อยกรอง คำขวัญ บอกความหมายของสำนวน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน นิทานคติธรรม อธิบายข้อคิดจากการอ่าน ร้องเพลงพื้นบ้าน ท่องจำบทอาขยาน บทร้อยกรอง

โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน เขียน ฟัง พูด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษา มีทักษะกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิด มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีมารยาท ในการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยและภูมิใจในภาษาไทย

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.4/1 , ป.4/2, ป.4/3 , ป.4/4, ป.4/5 , ป.4/6, ป.4/7 , ป.4/8

ท 2.1 ป.4/1 , ป.4/2, ป.4/3 , ป.4/4, ป.4/5 , ป.4/6, ป.4/7 , ป.4/8

ท 3.1 ป.4/1 , ป.4/2, ป.4/3 , ป.4/4, ป.4/5 , ป.4/6,

ท 4.1 ป.4/1 , ป.4/2, ป.4/3 , ป.4/4, ป.4/5 , ป.4/6, ป.4/7

ท 5.1 ป.4/1 , ป.4/2, ป.4/3 , ป.4/4

รวมทั้งหมด 33 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท15101 ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา 160 ชั่วโมง

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อย อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็น การบรรยาย และการพรรณนา โดยนัยอย่างหลากหลาย แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ แสดง ความคิดเห็นจากการอ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตามได้ เห็นคุณค่าของ วรรณคดี และสามารถเลือกอ่านหนังสือหรือวรรณกรรมที่มีคุณค่า ระบุความรู้ ข้อคิดเห็นจากการอ่าน การคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด สามารถเขียนสื่อสาร เขียนแผนภาพ โครง เรื่องแผนภาพความคิด เขียนย่อความเขียนบันทึก อธิบายความ เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น กรอกแบบรายการต่างๆ ได้ สามารถเขียนเรียงความตาม

จินตนาการและแต่งบทร้อยกรอง พุดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึก การตั้งคำถาม ตอบคำถาม วิเคราะห์ รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาและสนทนา จากเรื่องที่ฟังและดู รู้จักชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค สามารถจำแนกส่วนประกอบของประโยค เปรียบเทียบภาษาไทยและภาษาอื่น ใช้คำราชาศัพท์ คำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทยใช้สำนวนภาษาไทย

โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน เขียน ฟัง พุด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษา มีทักษะกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีมารยาท ในการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพุด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยและภูมิใจในภาษาไทย

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7, ป.5/8

ท 2.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7, ป.5/8, ป.5/9

ท 3.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5

ท 4.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7

ท 5.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4

รวมทั้งหมด 33 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท16101 ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 160 ชั่วโมง

อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว ร้อยกรอง อธิบายความหมายของคำ ประโยค ข้อความที่เป็นโวหาร เรื่องสั้นๆ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น อธิบายการนำความรู้ ความคิด จากเรื่องที่อ่าน ความหมายของข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ กราฟ อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย อธิบายคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านหนังสือตามความสนใจ ปฏิบัติตามคำสั่ง ข้อเสนอแนะ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสาร แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด เรียงความย่อความ เขียนจดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เรื่องตามจินตนาการ พุดแสดงความรู้ ความเข้าใจ ตั้งคำถามตอบคำถาม วิเคราะห์ ความน่าเชื่อถือ จากสื่อโฆษณา พุดรายงาน สนทนา โน้มน้าวอย่างมีเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ชนิด หน้าที่ของคำ ใช้คำ รวบรวม บอกความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศ ระบุนลักษณะของประโยค แต่งบทร้อยกรอง วิเคราะห์ เปรียบเทียบสำนวน คำพังเพย สุภาษิต แสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่าวรรณคดี วรรณกรรม ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เล่านิทานพื้นบ้าน นิทานท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยาน และบทร้อยกรอง

โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน เขียน ฟัง พุด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษา มีทักษะกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีมารยาท ในการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพุด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยและภูมิใจในภาษาไทย

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ท 2.1 ป. 6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ท 3.1 ป. 6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6

ท 4.1 ป. 6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6

ท 5.1 ป. 6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4

รวมทั้งหมด 34 ตัวชี้วัด

2.4.4 การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม และจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียน วันละ ไม่เกิน 5 ชั่วโมง

การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และเพิ่มเติม สถานศึกษาสามารถดำเนินการ ดังนี้

ระดับประถมศึกษา สามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ตาม ความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และผู้เรียน ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด

สำหรับเวลาเรียนเพิ่มเติม ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้จัดเป็นรายวิชา เพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลา สำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 360 ชั่วโมงนั้น เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรม และแนวกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.1 – 6)

รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

โครงสร้างเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถม					
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	240	240	240	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
สังคมศึกษา	80	80	80	80	80	80
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	40	40	40
ภาษาต่างประเทศ	80	80	80	120	120	120
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
รายวิชา / กิจกรรมที่สถานศึกษา จัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง					
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง/ปี					

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

1. การตัดสิน การให้ระดับและการรายงานผลการเรียน

1.1 การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

ระดับประถมศึกษา

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
2. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
4. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่

สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.2 การให้ระดับผลการเรียน

ระดับประถมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียน เป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน

การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และ ผ่าน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นผ่าน และไม่ผ่าน

1.3 การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2. ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.5 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อ. องครักษ์ จ. นครนายก พุทธศักราช 2553 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีจุดประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำใช้กระบวนการสร้างความตระหนักของบุคลากรภายในสถานศึกษา ยึดหลักของการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็นสำคัญ อาศัยคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ 293/2551 เรื่องให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 ประกาศวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 และในปีการศึกษา 2553 สถานศึกษาได้นำหลักสูตรฯมาใช้ในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการนำเสนอสาระสำคัญของหลักสูตรฯ ต่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาและได้รับความเห็นชอบเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2553 ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ (หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ พุทธศักราช 2553)

วิสัยทัศน์

บริหารจัดการดี คุณภาพเด่น เน้นคุณค่าวัฒนธรรมองค์กร สะท้อนจิตตารมณ์พระวรสาร
ชุมชนร่วมพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ หลักสูตร เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้า

พันธกิจ

1. พัฒนาคุณภาพด้านบริหารจัดการ
2. พัฒนาคุณภาพด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
3. พัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์
4. พัฒนาคุณภาพด้านความสัมพันธ์ชุมชน
5. พัฒนาคุณภาพเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก
6. พัฒนาคุณภาพด้านงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ปรัชญา

จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนทั้งครบ ตามศักยภาพ ในด้านร่างกาย จิตใจ และเพื่อนักเรียนจะได้
ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

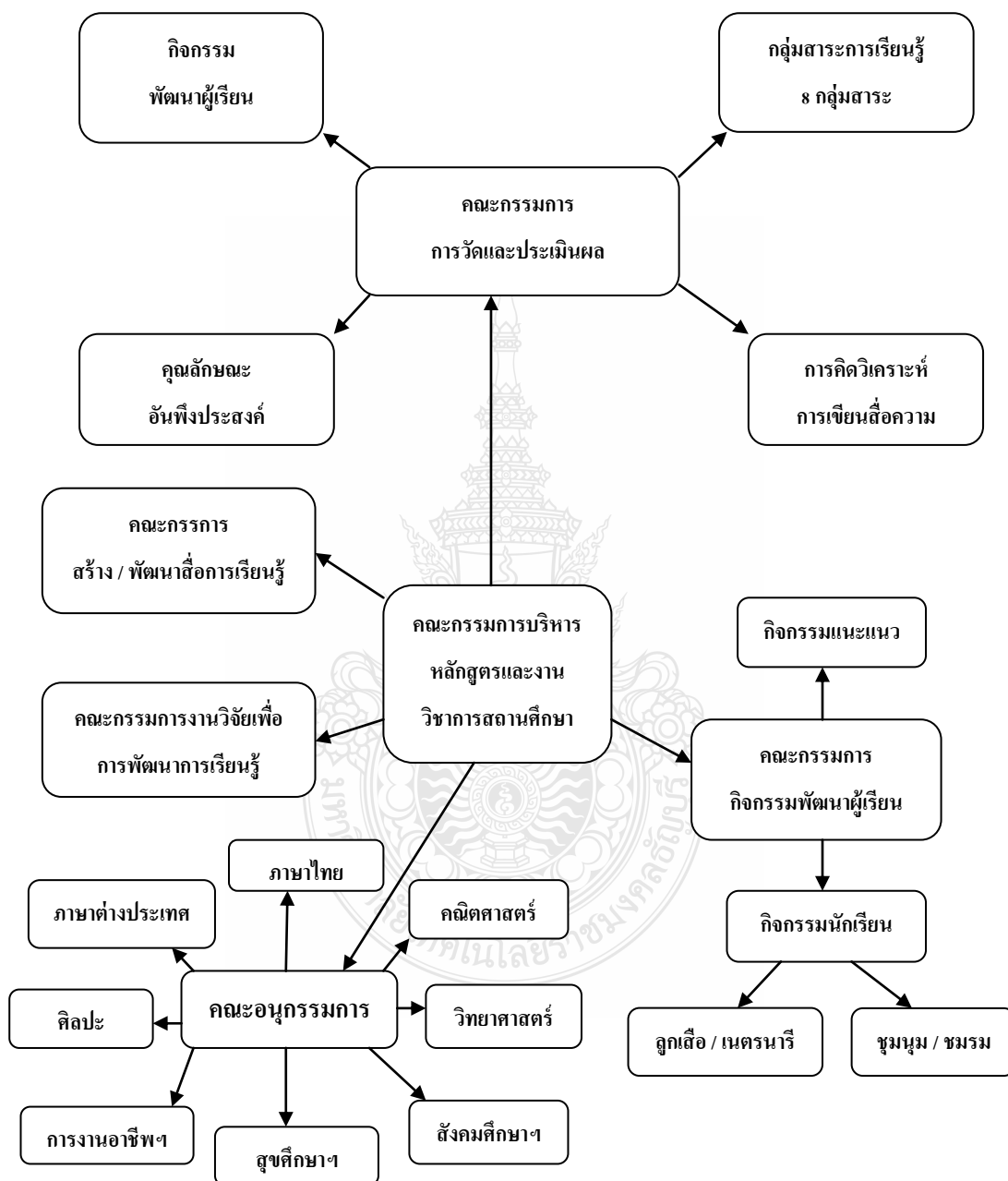
คติพจน์

มีระเบียบวินัย ใฝ่ความรู้ คู่คุณธรรม

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อ. อองครักษ์ จ. นครนายก

ที่มา: หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก, 2553

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัชนี นามบัณฑิต (2546) ได้ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ประชาชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 81 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน นักเรียนจำนวน 270 คน จากโรงเรียนเครือข่ายสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินด้านบริบท พบว่าความสอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย สอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้าง การจัดทำสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้ การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตรมีความสอดคล้องกันระดับมาก

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าความพร้อมของครูผู้สอน ด้านครูมีจำนวนเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนที่มีความรู้ตรงกับสาระที่สอนนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ แต่ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายอยู่ในระดับมาก และความพร้อมของเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้มีความพร้อมในระดับปานกลาง

3. การประเมินด้านกระบวนการ พบว่าหลักสูตรสถานศึกษาได้จัดทำจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยมีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำสาระการเรียนรู้ตามขั้นตอน จัดแนวกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดทำแนวการวัดและประเมินผลอยู่ระดับมาก ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดสภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุน และการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่ทำได้ การวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล พบว่ามีการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม มีเอกสารการวัดและประเมินผลเพียงพอ มีความเข้าใจในการใช้ระเบียบการวัดและ

ประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า มีการบริหารด้านวิชาการ คือการจัดตารางเรียนสอดคล้องกับโครงสร้าง การจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสม การจัดเวลาเรียนใน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การมีความร่วมมือในการปฏิบัติงาน การนิเทศติดตามผลอยู่ในระดับมาก ส่วนการบริหารทั่วไป มีการประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง

4. การประเมินด้านผลผลิต พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมของ นักเรียนที่มีพฤติกรรมดีขึ้นหลาย ๆ ด้าน ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่แต่ละโรงเรียนกำหนด เป็น คนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อการที่ได้มี โอกาสให้ความเห็นชอบ การส่งเสริมสนับสนุน การนำวิทยากรภายนอกมาร่วมจัดการเรียนรู้ การ สืบสานจารีตประเพณี มีความพึงพอใจระดับมาก แต่ด้านพฤติกรรมของนักเรียนมีความพึงพอใจ ระดับปานกลาง และนักเรียนมีความพึงพอใจในการได้เรียนรู้จากหลักสูตรสถานศึกษาทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการจัดกิจกรรมแนะแนวที่อยู่ในระดับปานกลาง

นุชจิรา ปาसानาว (2548) ได้ประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิชาคอมพิวเตอร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ แบบจำลองซีบีพี (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมิน ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน 2,640 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 486 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ 0.96 การ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย และส่วนเล็งเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท : นโยบายและ มาตรฐานในการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัย : วัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ครูผู้สอน นักเรียนและทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร มี ความเหมาะสมในระดับมาก ด้านกระบวนการ : การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านผลผลิต : สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักเรียนที่หลักสูตรมีความเหมาะสมมาก

สมใจ แรงสิงห์ (2552) ได้ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย ในกระบวนการสร้าง หลักสูตร การดำเนินการตามหลักสูตรและผลผลิตของหลักสูตรและเพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุง หลักสูตร แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

จำนวน 10 คน ผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 284 คน คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคคลภายนอก จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 311 คน การประเมินครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้ทำการวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาและบรรยายข้อมูลตามสภาพจริง แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ด้านกระบวนการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อม และมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เอกสารหลักสูตร ได้แก่ วิสัยทัศน์ ภาระการเรียนรู้รายปี ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของหลักสูตร ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน ห้องเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านการดำเนินการตามหลักสูตร พบว่า การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อครูผู้สอน หลักสูตร และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษามีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรในส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและพัฒนา ด้านอื่น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียน และผู้เรียน มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา

กรอฐา ศรีสุวรรณ (2552) ได้ประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 314 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ด้านบริบท ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ทุกข้อของหลักสูตรส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย นอกจากนี้อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น การเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา พบว่าโครงสร้างหลักสูตรหน่วยกิตรวม 263 หน่วยกิต สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตรวมมากเกินไปเกินความจำเป็น เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุกข้อ ยกเว้นวัตถุประสงค์ข้อ 2 นอกจากนี้ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา อุปกรณ์ การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านกระบวนการ อาจารย์ นิสิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านผลผลิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่า คุณภาพ บัณฑิตด้านพหุตินิสัย เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถกรรมที่จำเป็น และด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านความรู้พื้นฐาน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

วิไลพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555) การวิจัยเรื่อง การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นหาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างปี 2553 – 2554 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) ประชากร คือ โรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) จำนวน 381 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 191 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่าและการวิจัยพหุกรณีศึกษา (Multi – Cases) พื้นที่ในการศึกษา เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล 6 โรงเรียน ใน 6 ภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

และแบบสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Informant) ในแต่ละโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความคาดหวังให้นักเรียนมีความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลงานสร้างสรรค์และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพในระดับมาก แต่ควรจะปรับเป็นมาตรฐานสากลทั้งระบบและทำทุกระดับชั้นทั่วประเทศ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูผู้สอน ผู้บริหาร และปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากลมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอน และผู้บริหารขาดความมั่นใจในการภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ควรปรับปรุงให้มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ทุกกลุ่มสาระ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ทั่วประเทศ

3. ด้านกระบวนการ พบว่า การปฏิบัติตามแนวนโยบายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารคุณภาพ 7 หมวด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นเลิศวิชาการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อยู่ในระดับมาก และมีกิจกรรมที่นักเรียนและครูจัดขึ้นเพื่อบริการสังคมด้วยจิตสาธารณะอย่างหลากหลาย รวมถึงได้รับรางวัลจากแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติมากขึ้น

5. ด้านผลกระทบ พบว่า ครูมีการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ครูและนักเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้น โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียนได้รับเกียรติบัตรรางวัล และได้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สำคัญต่าง ๆ ในทุกระดับเพิ่มขึ้น ได้รับคำยกย่องจากสื่อต่าง ๆ และจากชุมชน ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ

โรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ความไว้วางใจและเห็นความสำคัญในการเตรียมบุคลากรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

งานวิจัยต่างประเทศ

ซาฟาร์ (Zafar, 1982: 142 ; อ้างถึงใน นุชจิรา ปาसानาว์, 2548: 41) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ของคณะศึกษามกเกะ ตามทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงปี ค.ศ. 1976 – 1980 โดยใช้แบบสอบถามครุคณิตศาสตร์ที่จบการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เมกเกะ จาก การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ได้ทดสอบสมมติฐานตามคุณลักษณะของโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ดังนี้ คือ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของคณิตศาสตร์และคณิตศาสตร์พื้นฐานสำหรับการสอนความสัมพันธ์ของคณะศึกษาศาสตร์กับโรงเรียนมัธยมศึกษา การสอนนักเรียนเพื่อการสอนด้านการศึกษาการออกแบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาและปัญหาการสอนวิชาคณิตศาสตร์ผลการสรุปได้ว่า รายวิชาคณิตศาสตร์ในหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์เมกเกะมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ ประสิทธิภาพด้านความเป็นครุคณิตศาสตร์ของครูผู้สำเร็จการศึกษาชั้นสูง เรื่องการสอนนักเรียนเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพดี หลักสูตรคณิตศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์เมกเกะช่วยให้ครูมีทักษะในทางบวกต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมและรายวิชาในหลักสูตรมีเพียงพอเป็นผลบวกต่อการสอนของครู

ฟีดอน (Fidone, 1993: 237 ; อ้างถึงใน นุชจิรา ปาसानาว์, 2548: 41) ได้ทำวิจัย เรื่อง การประเมินโปรแกรมวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมโดยใช้องค์ประกอบบริบทของโมเดลช่วยในการตัดสินใจหรือรูปแบบจำลอง CIPP เพื่อเตรียมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในระดับสูง โดยรวบรวมจากครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมเกรด 6 – 12 จำนวน 100 คน นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ เกรด 10 , 11 และ 12 จำนวน 618 คน โดยใช้คำถามเกี่ยวกับงานวิจัย 6 ข้อ ข้อมูลในทางสถิติ (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการกระจายความถี่ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ความต้องการของหลักสูตร ระบบของเกรด การมอบหมายงานและความชอบไม่ชอบของนักเรียนผลของการประเมินสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนต้องการประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์อย่างกว้างขวาง รวมทั้งการเยี่ยมชมชุมชนทางวิทยาศาสตร์แห่งอื่นมากกว่า การทดลอง ในห้องปฏิบัติการและการศึกษาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมในชั้นเรียน

2. ครูควรเน้นขอบข่ายของจุดประสงค์ในการศึกษาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเพื่อการพัฒนาทักษะในห้องปฏิบัติการและพัฒนาทักษะการทำงาน

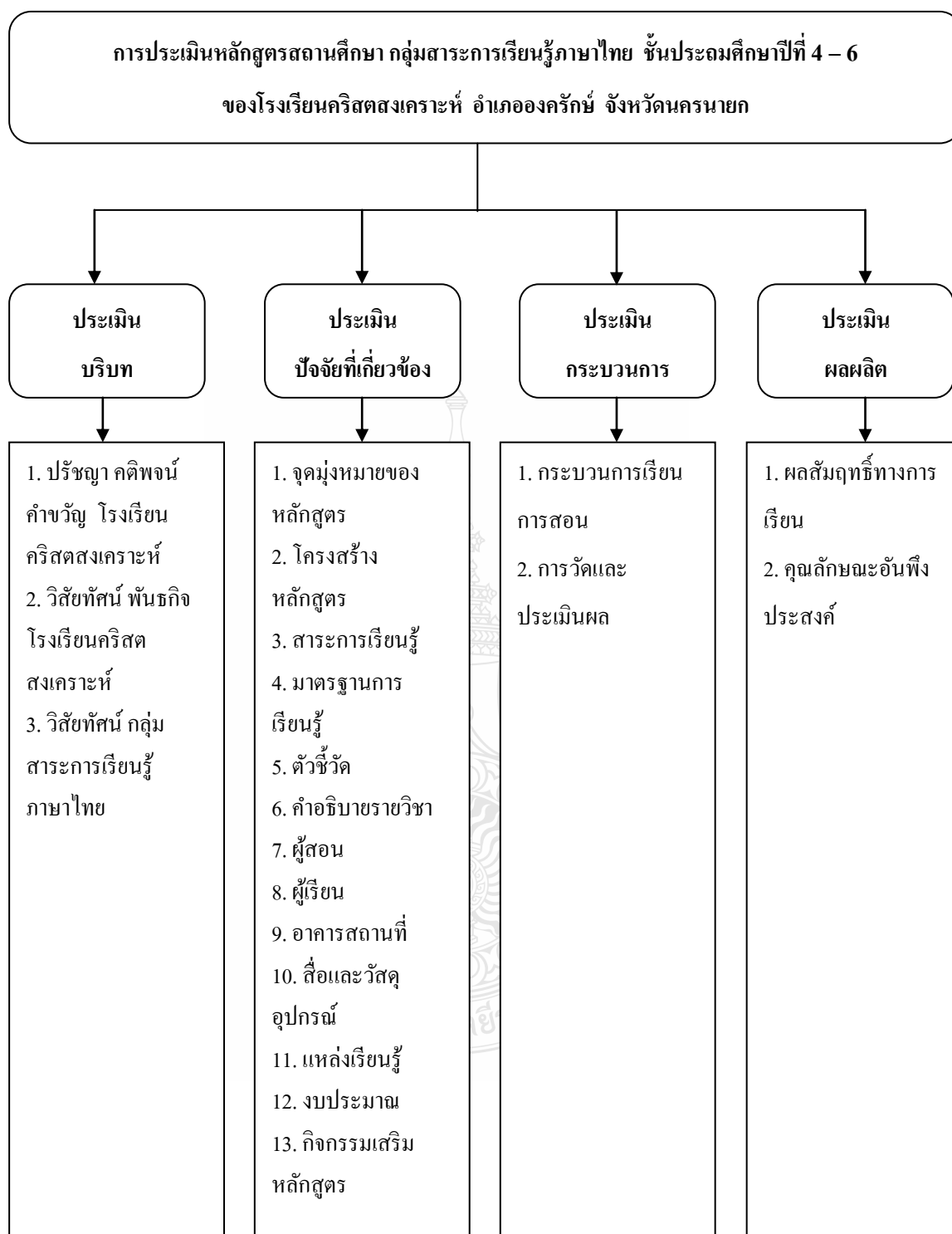
3. ทิ้งนักเรียนและครูต้องการหลักสูตรระยะสั้น ๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาในสาขาอื่น ๆ โดยกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

4. ครูในโรงเรียนระดับกลางไม่ได้คิดว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิทยาศาสตร์มีหลายประการ นอกจากการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับนักเรียนเท่านั้น

สตีกเกอร์ (Stecker, 1996: 522 อ้างถึงใน ภัทรา จันทราทิศย์, 2548: 32) ทำการศึกษา การประเมินโครงการแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพัฒนา โดยทำการประเมินโครงการของคนพื้นเมืองใน การ์ยา สาธารณรัฐแอฟริกาตะวันตก ตั้งแต่ปี 1960 เป็นต้นมาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การประเมินแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่ควบคุมให้ทำงานพัฒนา และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชน โดยเป็นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการประเมินงานพัฒนาชุมชนของตนเอง การประเมินแบบมีส่วนร่วมยังกำหนดขอบเขตในการมีส่วนร่วมในการประเมิน ความเป็นเจ้าของและควบคุมของการประเมิน ตั้งแต่ปี 1982 นักวิจัยได้เข้าไปอาศัยและทำงานกับองค์กรพัฒนาทางด้านสุขภาพทำการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อเก็บข้อมูล ปัจจัยทางด้านอำนาจ การให้ความสะดวก รูปแบบการอบรม และประสบการณ์นำมาใช้เป็นกรอบ กำหนดรายละเอียดการประเมินแบบมีส่วนร่วมซึ่งอาจจะเป็นการมีส่วนร่วมมากหรืออาจมีส่วนร่วมน้อย

เอ็ดเรียน (Adrian, 1996:360 อ้างถึงใน ภัทรา จันทราทิศย์, 2548 :33) ได้รายงานผล การศึกษาว่า การให้ความร่วมมือด้วยความสมัครใจของประชาชน ซึ่งเข้าใจการทำงานและนโยบาย สาธารณของรัฐบาลทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกต ดังนั้นการมีส่วนร่วมรับรู้ของประชาชนจึงเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินแบบมีส่วนร่วม

จากการประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่มีการประเมินเชิงระบบทั้งในด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาได้ ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก และเอกสารเกี่ยวกับการประเมิน หลักสูตร โดยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.8 กรอบแนวคิดการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้กำหนด ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2555

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 11 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 341 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 106 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 110 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 125 คน รวมนักเรียนทั้งหมด จำนวน 341 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 341 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 448 คน โดยใช้วิธีการคำนวณจากขนาดตัวอย่างของยามานะ (Taro Yamane) จะได้ตัวอย่างดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	-
คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	10	-
ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป. 4 – ป. 6	6	-
ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป. 4 – 6	341	184
นักเรียนชั้น ป. 4	106	83
นักเรียนชั้น ป. 5	110	86
นักเรียนชั้น ป. 6	125	95
รวม	699	448

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา สถานภาพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ แยกเป็น ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ วิสัยทัศน์ พันธกิจ โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ **ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง** ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผู้สอน อาคารสถานที่ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล **ด้านผลผลิต** ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ อาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ แยกเป็น **ด้านบริบท** วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง** ได้แก่ สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา ผู้สอน สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ กิจกรรมเสริมหลักสูตร **ด้านกระบวนการ** ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล **ด้านผลผลิต** ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นที่ทำการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ แยกเป็น **ด้านบริบท** ได้แก่ ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ วิสัยทัศน์ พันธกิจ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง** ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผู้สอน อาคารสถานที่ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ กิจกรรมเสริมหลักสูตร **ด้านกระบวนการ** ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล **ด้านผลผลิต** ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ที่อยู่ เพศ วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 6 ข้อ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่จะศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและขอคำแนะนำ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์
4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ เพื่อดูความสอดคล้องกับบริบท ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการ และผลผลิตหรือไม่ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยซึ่งค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1. ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประสานงานกับผู้อำนวยการ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและรับคืนด้วยตัวเอง

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (%)

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังนี้ (Best, 1983: 179)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.6.1 สถิติการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 64 - 65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ OC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.6.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}

โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. โดยใช้สูตร
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 76)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $(\sum x)^2$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N คือ จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้ปกครอง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ สถานภาพ ผลปรากฏ
ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	9.10
หญิง	11	90.90
2. อายุ		
30 – 35 ปี	3	27.30
36 – 40 ปี	2	18.20
41 – 45 ปี	2	18.20
46 – 50 ปี	2	18.20
51 – 60 ปี	2	18.20
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	10	90.90
ปริญญาโท	1	9.10
4. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	9.10
คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	10	90.90

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 90.90 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.30 รองลงมา คือ อายุ 36-40 ปี อายุ 41-45 ปี อายุ 46-50 ปี อายุ 51-55 ปี อายุ 56-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.20 ตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 90.90 รองลงมา คือ ปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 ประชากรส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 90.90 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านบริบทเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านบริบท			
- ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ			
1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ ของโรงเรียน	4.81	0.40	มากที่สุด
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ			
2. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นำไปสู่การปฏิบัติได้	4.90	0.30	มากที่สุด
3. สะท้อนความคิด และการปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน	4.45	0.52	มาก
4. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับหลักสูตร	4.45	0.68	มาก
- วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
5. มีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน	4.90	0.30	มากที่สุด
รวม	4.70	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านบริบท พบว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนำไปสู่การปฏิบัติได้ และวิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความ

ชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้
 ในโรงเรียนโดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือ
 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ
 ของโรงเรียน โดยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.40) วิทยาลัยฯ พันธกิจ
 สะท้อนความคิด และการปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ
 หลักสูตร โดยมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.52) , ($\bar{X} = 4.70$,
 S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการ
 เรียนรู้ภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ
 เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์
 อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง			
- จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
6. มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.63	0.50	มากที่สุด
7. มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
- โครงสร้างหลักสูตร			
8. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา	4.90	0.30	มากที่สุด
9. มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียน	4.90	0.30	มากที่สุด
10. จัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
- สาระการเรียนรู้			
11. มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	4.90	0.30	มากที่สุด
12. มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.81	0.40	มากที่สุด
- มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา			
13. มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.63	0.50	มากที่สุด
- ครูผู้สอน			
15. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.81	0.40	มากที่สุด
16. ครูผู้สอนมีกิริยา มารยาท การพูดจาเหมาะสมกับการเป็นครูผู้สอน	4.63	0.50	มากที่สุด
17. เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	4.81	0.40	มากที่สุด
- อาคารสถานที่			
18. มีห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พร้อมใช้ และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.54	0.52	มากที่สุด
- สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน			
19. มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างเพียงพอ	4.09	0.83	มาก
20. มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทันสมัยและน่าสนใจ	3.81	0.75	มาก

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
- แหล่งเรียนรู้			
21. มีแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพียงพอต่อความต้องการ	4.27	0.64	มาก
- งบประมาณ			
22. สนับสนุนงบประมาณทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.09	0.53	มาก
- กิจกรรมเสริมหลักสูตร			
23. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระ	4.63	0.67	มาก
รวม	4.63	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาประเด็นด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โครงสร้างหลักสูตร มีการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างเพียงพอ และมีการสนับสนุนงบประมาณทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.83) ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านกระบวนการ			
- กระบวนการเรียนการสอน			
24. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.36	0.50	มาก
- การวัดและประเมินผล			
25. มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายโดยมุ่งเน้นนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอน	4.72	0.46	มากที่สุด
รวม	4.45	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาประเด็นด้านกระบวนการ พบว่า มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายโดยมุ่งเน้นนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านผลผลิต เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านผลผลิต			
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
26. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยดีขึ้น	4.72	0.46	มากที่สุด
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
27. มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร	4.63	0.50	มากที่สุด
รวม	4.67	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาประเด็นด้านผลผลิต พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยดีขึ้น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์
จังหวัดนครนายก

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยผู้เรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น
ที่กำลังศึกษาอยู่ อาชีพผู้ปกครอง ผลปรากฏดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	125	50.00
หญิง	125	50.00
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	83	33.20
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	86	34.40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	81	32.40
3. อาชีพผู้ปกครอง		
รับราชการ	54	21.60
รัฐวิสาหกิจ	20	8.00
ธุรกิจส่วนตัว	25	10.00
ค้าขาย	74	29.60
รับจ้าง	48	19.20
อื่น ๆ	29	11.60

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเป็นเพศหญิง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 รองลงมาคือกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้เรียน ด้านบริบท เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านบริบท			
- วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
1. มีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน	3.84	0.74	มากที่สุด
รวม	3.84	0.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านบริบท พบว่า วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความชัดเจนแสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน โดยมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตร
สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง			
- สาระการเรียนรู้			
1. มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และความต้องการของผู้เรียน	3.94	0.79	มาก
- มาตรฐานการเรียนรู้			
2. มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และความต้องการของผู้เรียน	3.94	0.79	มาก
- มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบาย			
3. มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสมที่จะนำไป ใช้ได้	4.35	3.32	มาก
4. จัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม	3.85	0.88	มาก
5. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้กับกลุ่มสาระอื่น	3.96	0.86	มาก
6. ได้รับทราบตัวชี้วัดก่อนการเริ่มเรียน	3.96	0.89	มาก
- ครูผู้สอน			
7. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนและ จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.88	มาก
8. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการเรียน การสอน	4.07	0.90	มาก
9. ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตามผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	4.15	0.78	มาก
10. ครูผู้สอนมีการวางแผนและเตรียมการสอนเป็น อย่างดี	4.14	0.87	มาก

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตร
สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียน
คริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. ครูผู้สอนมีการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์มาประกอบเนื้อหาที่เรียนและทันสมัยอยู่เสมอ	3.85	0.96	มาก
12. ครูผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี - สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	4.00	0.94	มาก
13. มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีความทันสมัยและน่าสนใจ - แหล่งเรียนรู้	3.81	1.02	มาก
14. มีแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพียงพอต่อความต้องการ - อาคาร สถานที่	3.89	1.02	มาก
15. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียนรู้ - กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.86	0.90	มาก
16. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	4.03	0.82	มาก
รวม	4.00	1.03	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.03) เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ โดยมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 3.32) รองลงมา คือ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้เรียน ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับหลักสูตร
สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียน
คริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านกระบวนการ			
17. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน	4.19	3.33	มาก
18. ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่จัดขึ้นภายในห้องเรียน	3.99	0.94	มาก
19. ใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.16	3.36	มาก
20. กิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความข้อมูลในการเรียน วิชาภาษาไทย	4.15	2.03	มาก
21. มีกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการ เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม	4.08	0.86	มาก
- การวัดและประเมินผล			
22. มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายโดยมุ่งเน้น การประเมินสภาพจริง	4.06	0.88	มาก
23. มีการรายงานผลให้ผู้เรียนได้รับทราบ	4.10	0.91	มาก
24. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและ ประเมินผล	4.37	3.32	มาก
รวม	4.64	1.95	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมระดับ มาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านกระบวนการ พบว่า การวัดและ ประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล โดยมีความเหมาะสมใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 3.32) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ในห้องเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 3.33) ใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 3.36) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้เรียน ด้านผลผลิต เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านผลผลิต			
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
25. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น	4.00	0.90	มาก
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
26. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.26	1.94	มาก
รวม	4.13	1.42	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 1.42) เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านผลผลิต พบว่า ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 1.94) รองลงมา คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.90)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์
อำเภอ อองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ผู้สอนภาษาไทย โดยจำแนกตาม
เพศ อายุ ชั้นที่ทำการสอน ผลปรากฏดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	6	100.00
2. อายุ		
30 – 35 ปี	2	33.30
36 – 40 ปี	1	16.70
41 – 45 ปี	1	16.70
46 – 50 ปี	1	16.70
56 – 60 ปี	2	33.30
3. ชั้นที่ทำการสอน		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2	33.30
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2	33.30
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2	33.30

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย พบว่า ครูผู้สอน
วิชาภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 อายุส่วนใหญ่อยู่
ระหว่าง 30 – 35 ปี และอายุระหว่าง 56 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.30 และ ทำการสอนในระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีจำนวนชั้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านบริบท เกี่ยวกับ
หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของ
โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านบริบท			
- ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ			
1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ ของโรงเรียน	4.83	0.40	มากที่สุด
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ			
2. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.66	0.51	มากที่สุด
3. สะท้อนความคิด และการปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน	4.66	0.51	มากที่สุด
4. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	4.66	0.81	มากที่สุด
- วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
5. มีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน	4.83	0.40	มากที่สุด
รวม	4.77	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านบริบท พบว่า วิสัยทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

รองลงมาคือ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ ของโรงเรียน และวิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง			
- จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
7. มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับความต้องการชุมชนและนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.83	0.40	มากที่สุด
8. มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
- โครงสร้างของหลักสูตร			
9. มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียน	4.83	0.40	มากที่สุด
10. จัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	13.16	20.49	มากที่สุด
11. จัดเวลาเรียนสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้	4.83	0.40	มากที่สุด
12. มีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและสังคมปัจจุบัน	12.66	20.75	มากที่สุด
13. สามารถทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาได้	4.66	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
- สาระการเรียนรู้			
14. มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	4.83	0.40	มากที่สุด
15. มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.66	0.51	มากที่สุด
- มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา			
16. มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.83	0.40	มากที่สุด
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
- ครูผู้สอน			
18. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.66	0.51	มากที่สุด
19. ครูผู้สอนมีกิริยา มารยาท การพูดจา เหมาะสมกับการเป็นครูผู้สอน	4.88	0.40	มากที่สุด
20. เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
21. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
22. มีการตรวจสอบงานที่มอบหมายและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ	4.66	0.51	มากที่สุด
23. มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของหลักสูตร	4.83	0.40	มากที่สุด
24. มีความรู้ ความเข้าใจ มาตรฐาน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.66	0.81	มากที่สุด
25. มีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
26. มีความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนและโครงการ - อาคารสถานที่	4.33	0.51	มากที่สุด
27. มีห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พร้อมใช้ และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน	4.16	0.40	มาก
28. มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำและผลิตสื่อการเรียนการสอน	4.33	0.51	มาก
29. มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	3.83	0.75	มาก
30. มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.00	0.89	มาก
31. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้ - แหล่งเรียนรู้	4.50	0.83	มากที่สุด
32. มีแหล่งเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียนหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและเพียงพอต่อความต้องการ - งบประมาณ	4.00	0.63	มาก
33. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ	4.00	1.26	มาก
34. มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ	3.16	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
35. มีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รู้อย่างเพียงพอ	3.16	1.16	ปานกลาง
36. มีงบประมาณสนับสนุน และพัฒนาความรู้ความ สามารถของบุคลากรอย่างเพียงพอ - กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.66	0.81	มาก
37. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมกับ กลุ่มสาระ	4.83	0.40	มากที่สุด
รวม	5.03	1.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.03$, S.D. = 1.81) เมื่อพิจารณาประเด็นด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 13.16$, S.D. = 20.49) รองลงมา มีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและสังคมปัจจุบัน โดยมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 12.66$, S.D. = 20.75) มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของผู้เรียน โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ครูมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ
หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของ
โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านกระบวนการ			
- กระบวนการเรียนการสอน			
38. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
39. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.83	0.40	มากที่สุด
40. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
41. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์	4.66	0.81	มากที่สุด
42. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวง หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	4.66	0.81	มากที่สุด
43. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	4.50	0.83	มากที่สุด
- การวัดและประเมินผล			
44. มีการบอกวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้ ผู้เรียนทราบล่วงหน้า	4.83	0.40	มากที่สุด
45. มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการ เรียนการสอน	4.83	0.40	มากที่สุด
46. ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ	4.83	0.40	มากที่สุด
47. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน	4.66	0.51	มากที่สุด
48. นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	4.83	0.40	มากที่สุด
รวม	4.78	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาประเด็นด้านกระบวนการ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลาย มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการบอกวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการเรียนการสอน ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ และนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ด้านผลผลิต เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านผลผลิต			
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
49. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น	4.66	0.51	มากที่สุด
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
50. มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร	4.83	0.40	มากที่สุด
รวม	4.74	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 ผลการประเมิน ภาพรวมด้านผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาประเด็นด้านด้านผลผลิต พบว่า มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความคิดเห็น โดยผู้ปกครอง เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์
จังหวัดนครนายก

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ อายุ
วุฒิการศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	46	30.70
หญิง	104	69.30
2. อายุ		
30 – 35 ปี	22	14.70
36 – 40 ปี	45	30.00
41 – 45 ปี	51	34.00
46 – 50 ปี	20	13.30
51 – 55 ปี	6	4.00
56 – 60 ปี	6	4.00
3. วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา (ป. 1 – ป. 6)	21	14.00
มัธยมตอนต้น (ม. 1 – ม. 3)	16	10.70
มัธยมตอนปลาย (ม. 4 – ม. 6) , ปวช.	31	20.70
อนุปริญญา , ปวส.	23	15.30
ปริญญาตรี	51	34.00
ปริญญาโท	8	5.3
ปริญญาเอก	0	0.00

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 อายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงสุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมา คือ มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมปลาย (ม. 4 – ม. 6) , ปวส. จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 20.70

จากการแจกแบบสอบถามผู้ปกครอง ในเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของครู จากข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ สรุปโดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้คุณครูเอาใจใส่นักเรียน และให้ความสำคัญในเรื่องการอ่านให้มาก เพราะนักเรียนจะได้อ่านได้แตกฉานมากกว่านี้ ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการช่วยส่งเสริมให้เด็กอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยได้ถูกวิธี

ผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียนเป็นอย่างดี และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน

ผู้ปกครองให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทางโรงเรียน อยากให้มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทย ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาไทยมากขึ้น และเห็นด้วยกับทางโรงเรียนที่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับภาษาไทย

สิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังกับทางโรงเรียนมากที่สุดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ผู้เรียนต้องอ่านออกเขียนได้ และสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อเป็นอนาคตของชาติต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดยทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน จำนวน 341 คน และกลุ่มที่ 4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 341 คน

โดยใช้วิธีการคำนวณจากขนาดตัวอย่างของยามานะ (Taro Yamane) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย แบบสอบถามสำหรับนักเรียนและแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งวิธีการสร้างเครื่องมือ ได้จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยสรุปผลการประเมินแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังรายละเอียดดังนี้

1. ด้านบริบท

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทย ผู้เรียนมีความคิดเห็นโดยรวมด้านบริบทมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่า หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญของโรงเรียน และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นำไปสู่การปฏิบัติได้ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด และสะท้อนความคิดและการปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน มีความเหมาะสมระดับมาก ตามลำดับ ครูผู้สอนภาษาไทย มีความเห็นว่า วัสดุทัศนของกลุ่มสาระภาษาไทยมีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน มีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความเห็นว่า วัสดุทัศนของกลุ่มสาระภาษาไทยมีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทย มีความคิดเห็นด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา ครอบคลุมเนื้อหาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างเพียงพอ และมีการสนับสนุนงบประมาณทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีความเหมาะสมระดับมาก ตามลำดับ ครูผู้สอน มีความเห็นว่า ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อการ

เรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการเรียนการสอน ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้เรียน มีความคิดเห็นว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา มีความสอดคล้อง ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมในระดับมาก ตามลำดับ

3. ด้านกระบวนการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทยมีความคิดเห็นด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่า มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายโดยมุ่งเน้นนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมากตามลำดับ ครูผู้สอนภาษาไทย มีความเห็นว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลาย มีความเหมาะสมระดับมาก มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการบอกวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการเรียนการสอน ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ และนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ตามลำดับ ผู้เรียน มีความเห็นว่า การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมาก ตามลำดับ

4. ด้านผลผลิต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทย มีความคิดเห็นด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยดีขึ้น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมาก ตามลำดับ ครูผู้สอนภาษาไทย ผู้เรียน มีความคิดเห็นว่า มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น โดยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลรายด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนคริสตศงเคราะห์มีเป้าหมายในการดำเนินการบริหารงานตามวิสัยทัศน์ นำไปสู่การปฏิบัติด้วยการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงส่งผลให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสม ที่มีความสอดคล้องกับ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 16) ได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ดังนั้นในการจัดทำหลักสูตรเป็นงานที่สำคัญที่ทุกฝ่าย ทุกคน ต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการเพื่อให้ได้หลักสูตรระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนเต็มศักยภาพ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในการทำหลักสูตรสถานศึกษา และให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอน มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัด รายปีหรือรายภาคตลอดจนการกำเริบการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี นามบัณฑิต (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความสอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายและมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้าง การจัดทำสาระการเรียนรู้ หลักสูตรมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันทั้งระบบ

2. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ ด้านบริบท จากผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอน มีความเห็นว่า หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ ของโรงเรียนหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระภาษาไทย มีความชัดเจนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนำไปสู่

การปฏิบัติได้ วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความชัดเจนแสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี นามบัณฑิต (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความสอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และเป้าหมายและมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอน ผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา ครูผู้สอน อาคารสถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน แหล่งเรียนรู้ งบประมาณ กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้กำหนดรูปแบบและแนวทางการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย จุดหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชจิรา ปาसानาว์ (2548) พบว่าวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ครูผู้สอน นักเรียนและทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรมีความเหมาะสม

4. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ด้านกระบวนการจากผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอน ผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย โดยมุ่งเน้นนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียน การสอน ใช้สื่อหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการเรียนการสอน ใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคลากรครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย รวมไปถึงได้ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดกิจกรรมและการวัดและ

ประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับสื่อการเรียนการสอนยังส่งเสริมให้คุณครูได้ร่วมกันผลิตสื่อในการเรียนการสอน ภาคเรียนละ 1 ชั้น ต่อ 1 คน

5. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ด้านผลผลิตจากผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยดีขึ้นและผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพิ่มเติมมากขึ้นเพื่อให้ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมและฝึกในเรื่องการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง และรวมถึงการฝึกอ่านสำหรับนักเรียนที่ยังอ่านไม่ได้ สะกดไม่ถูกต้อง เพื่อจะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย
2. ควรส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนจัดทำสื่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

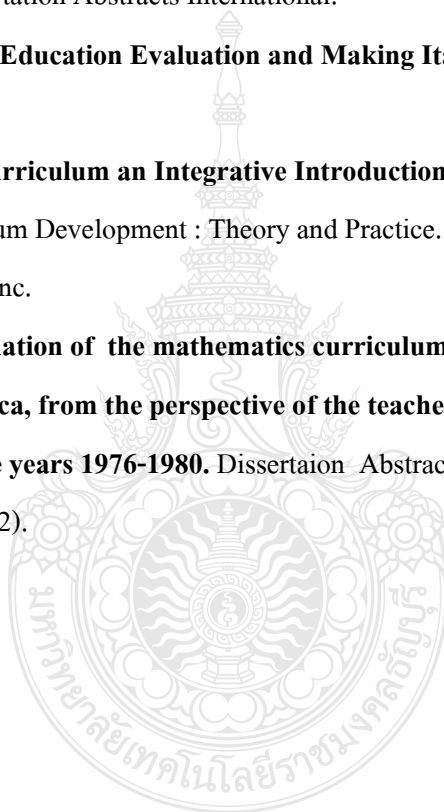
1. ควรทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้ครบทุกระดับชั้น
2. ควรทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อหาทิศทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

บรรณานุกรม

- กรอุษา ศรีสุวรรณ. 2552. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2553. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539. การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ออลีนเพรส.
- ชมพันธุ์ ภูงูชกร ณ อยุธยา. 2540. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์ชัย. 2551. การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5
ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี.
- ชไมพร ไกลสิทธิ์. 2551. การประเมินหลักสูตรรายวิชางานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้และ
เทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชวลิต ชูกำแพง. 2551. การพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ทีคิวพี จำกัด.
- ธีระ รุญเจริญ. 2550. ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.
(พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: แอล.ที.เพรส.
- ธารง บัวศรี. 2542. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา. กรุงเทพฯ: ธนรัช.
- นุชจิรา ปาสาเนา. 2548 . การประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
วิชาคอมพิวเตอร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. 2544. การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

- พยนต์ งามทอง. 2554. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2553 โรงเรียนวัดใหม่
สระพลอย จังหวัดสุพรรณบุรี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.
- พิสนุ ฟองศรี. 2546. วิจัยทางการศึกษา “แนวคิดทฤษฎี”. พิมพ์ครั้งที่ 2 . เทียมฟ้าการพิมพ์.
- เพียงแข ภูผายาง. 2554. การประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกจังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุจิร ภูสาระ. 2545. การพัฒนาหลักสูตร:ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บู้ด พอยท์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2535. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนวิธีใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรือง.
- วิสัยพรรณ เสรีวัฒน์. 2555. การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมคิด พรหมจ้อย. 2544. เทคนิคการประเมินโครงการ. นนทบุรี. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมใจ แรงสิงห์. 2552. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนีย์ ภูพันธ์. 2546. แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. สำนักพิมพ์ The Knowledge
Center: เชียงใหม่
- สุนีย์ ภูพันธ์. 2546. แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา คุณานุกร. 2523. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. นิยามศัพท์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ลำราญ มีแจ้ง. 2544. การประเมินโครงการทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: นิชินแอเวอรี่ไทยซิงกรุ๊ป.
- Adrian, Mary Margaret. 1996. **Participatory Evaluation in Early Intervention : Seeing ourselves
in The Process (Program Evaluation)**. Dissertation Abstracts International.
- Beane, James A , Toepler, Jr Conrad F. and Alessi, Jr Samuel J. 1986. **Curriculum Planning and
Development**. Massachusetta : Ally and Bacon.
- Fidone, D.J. 1993. **An evaluation of a secondary science program using the context component
of the CIPP decision-making model**. Dissertation Abstracts International, 54(06).

- Good, Carter V. 1973. **Dictionary of Education**. New York : Mc Graw – Hill. International Bureau of Education & UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
- Oliva, P.F. 1992. **Developing the curriculum 3rd ed.** New York: Harper Collins.
- Stake, Robert E. 1967. “ The countence of Education Evaluation,” *Teacher College Record*, 60, 523 -540.
- Stecker, Cari Christian. 1996. **Participatory Evaluation in Community Development : an Inquiry into Indigenous Evaluation among The Gaby of the Central African Republic**. Dissertation Abstracts International.
- Stufflebeam, Daniel. 1971. **Education Evaluation and Making Itasca, III.** : F.E. Peacock Publishers, Inc.
- Sowell, Evelys, J. 1996. **Curriculum an Integrative Introduction**. New Jersey :Prentice Hall,
- Taba Hilda. 1962. *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt, Barce & World, Inc.
- Zafar, A.A. 1982. **An evaluation of the mathematics curriculum given at the college of Education, Mecca, from the perspective of the teachers who graduated from the college in the years 1976-1980**. Dissertaion Abstracts International, 43(05), 1415 (UMINO.8216602).

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เชี่ยวชาญสาขาสถิติประยุกต์

ดร. อัญชลี ทองกำเนิด
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

อาจารย์สุกัญญา บุญศรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้เชี่ยวชาญงานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

นายสุนทร เขยชื่น
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ , นิเทศ ติดตามและประเมินผลฯ
สำนักงานเขตการศึกษาการประถมศึกษา นครนายก

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามชุดที่ 1

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามผู้บริหาร คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ครูผู้สอน ผู้เรียน อาคาร
สถานที่ สื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

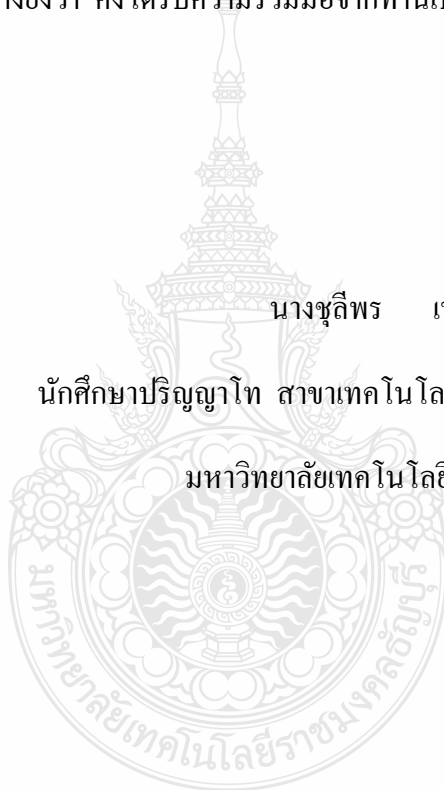
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

3. โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของท่านมีความสำคัญ
และมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

นางชุลีพร เพาะบุญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

30 – 35 ปี

36 – 40 ปี

41 – 45 ปี

46 – 50 ปี

51 - 55 ปี

56 – 60 ปี

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. สถานภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษา

คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ด้านบริบท - ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยมีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ ของโรงเรียน.....
2	- วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย มีความชัดเจน สอดคล้องกับ สภาพปัจจุบัน และจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรนำไปสู่การปฏิบัติได้.....
3	สะท้อนความคิด และการปฏิบัติของ โรงเรียนและชุมชน.....
4	เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
5	<p>วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน.....</p> <p>ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>จุดมุ่งหมายของหลักสูตร</p>
6	<p>มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และนำไปสู่การปฏิบัติได้.....</p>
7	<p>มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ</p> <p>โครงสร้างของหลักสูตร</p>
8	<p>สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา.....</p>
9	<p>มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียน</p>
10	<p>จัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับ โครงสร้างสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....</p> <p>สาระการเรียนรู้</p>
11	<p>มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร.....</p>
12	<p>มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน.....</p>

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	มาตรฐานการเรียนรู้, ตัวชี้วัด, คำอธิบายรายวิชา					
13	มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....
14	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....
	ครูผู้สอน					
15	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....
16	ครูผู้สอนมีกิริยา มารยาท การพูดจาเหมาะสมกับการเป็นครูผู้สอน.....
17	เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของผู้เรียน.....
	อาคารสถานที่					
18	มีห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พร้อมใช้ และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....
	สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน					
19	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างเพียงพอ.....
20	มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทันสมัยและน่าสนใจ.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	แหล่งเรียนรู้					
21	มีแหล่งเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพียงพอต่อความต้องการ.....
	งบประมาณ					
22	สนับสนุนงบประมาณทางด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยี.....
	กิจกรรมเสริมหลักสูตร					
23	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ เหมาะสมกับกลุ่มสาระ.....
	ด้านกระบวนการ					
	กระบวนการเรียนการสอน					
24	ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....
	การวัดและประเมินผล					
25	มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย โดยมุ่งเน้นนำผลการประเมินไปปรับปรุง การเรียนการสอน.....
	ด้านผลผลิต					
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
26	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ ภาษาไทยดีขึ้น.....
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
27	มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตาม หลักสูตร.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้เรียน

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอบางบาล จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามผู้เรียน ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านบริบท ได้แก่ วัสดุทัศนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ครูผู้สอน อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

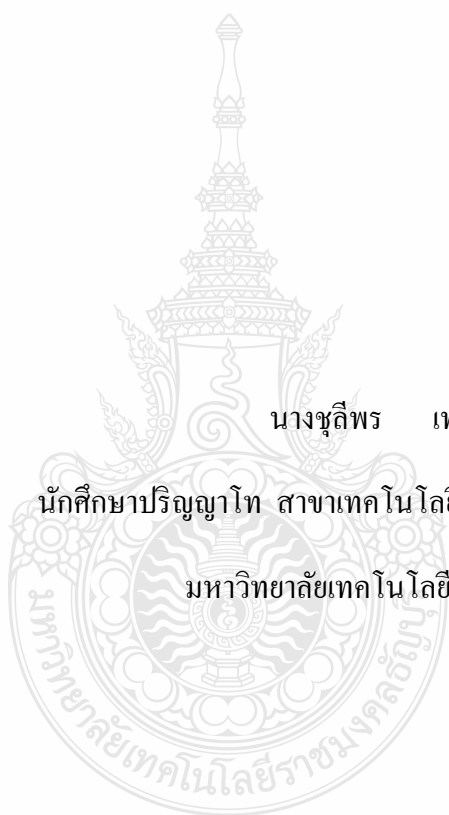
3. โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของผู้เรียนมีความสำคัญมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากผู้เรียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางชุลีพร เพาะบุญ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. อาชีพผู้ปกครอง

รับราชการ

รัฐวิสาหกิจ

ธุรกิจส่วนตัว

ค้าขาย

รับจ้าง

อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ด้านบริบท					
1	วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน
	ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง					
	สาระการเรียนรู้					
2	มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และความต้องการของผู้เรียน.....
	มาตรฐานการเรียนรู้ , ตัวชี้วัด, คำอธิบายรายวิชา					
3	มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	จัดลำดับลำดับความยากง่ายของเนื้อหาได้ อย่างเหมาะสม.....
5	มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้กับกลุ่ม สาระอื่น
6	ได้รับทราบตัวชี้วัดก่อนการเริ่มเรียน.....
	ครูผู้สอน					
7	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่ สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....
8	ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาใน การเรียนการสอน ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและ ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน.....
9	ครูผู้สอนมีการวางแผนและเตรียมการสอน เป็นอย่างดี.....
10	ครูผู้สอนมีการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์มา ประกอบเนื้อที่เรียนและทันสมัยอยู่เสมอ....
11	ครูผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักศึกษา ค้นคว้าและแสวงหาความรู้จากสื่อ เทคโนโลยี.....
	สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน					
12	มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีความ ทันสมัยและน่าสนใจ.....
	แหล่งเรียนรู้					
13	มีแหล่งเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพียงพอต่อความต้องการ.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
14	อาคาร สถานที่ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศใน ห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียนรู้.....
15	กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายใน กลุ่มสาระภาษาไทย.....
16	ด้านกระบวนการ กระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการ สอนในห้องเรียน.....
17	ผู้เรียนได้ปฏิบัติกรรมกลุ่มสาระภาษาไทยที่ จัดขึ้นภายในห้องเรียน.....
18	ใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้.....
19	กิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความ ข้อมูลในการเรียนวิชาภาษาไทย.....
20	มีกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อ ส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม.....
21	การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย โดยมุ่งเน้นการประเมินสภาพจริง.....
22	มีการรายงานผลให้ผู้เรียนได้รับทราบ.....
23	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผล.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
24	<u>ด้านผลผลิต</u> ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สูงขึ้น
	25	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับครูผู้สอน

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามครูผู้สอน สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
โรงเรียนคริสตศงเคราะห์

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
โรงเรียนคริสตศงเคราะห์ วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ครูผู้สอน อาคารสถานที่
สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

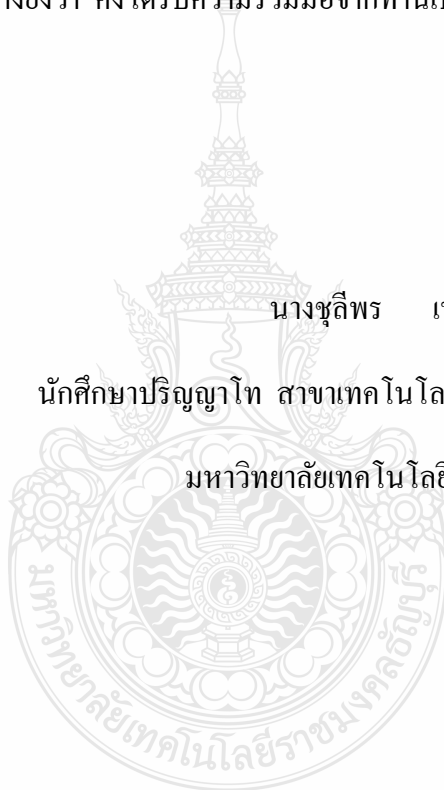
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

3. โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของท่านมีความสำคัญ
แต่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

นางชุลีพร เพาะบุญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง**2. อายุ** 30 – 35 ปี 36 – 40 ปี 41 – 45 ปี 46 – 50 ปี 51 - 55 ปี 56 – 60 ปี**3. ชั้นที่ทำการสอน** ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ด้านบริบท - ปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยมีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญ ของโรงเรียน.....
	- วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย มีความชัดเจน สอดคล้องกับ สภาพปัจจุบัน และจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรนำไปสู่การปฏิบัติได้.....
3	สะท้อนความคิด และการปฏิบัติของ โรงเรียนและชุมชน.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม..... วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
5	มีความชัดเจน แสดงคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน และ สามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน.....
6	มีความสอดคล้องกับสภาพของ โรงเรียน และสภาวะปัจจุบัน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
7	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน และนำไปสู่การ ปฏิบัติได้.....
8	มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มี ความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และ ประกอบอาชีพ
	โครงสร้างของหลักสูตร					
9	มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียน
10	จัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาสอดคล้องกับ โครงสร้างสูตร การศึกษาระดับพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....
11	จัดเวลาเรียนสอดคล้องกับ โครงสร้างของ หลักสูตรสถานศึกษารายวิชาของกลุ่มสาระการ เรียนรู้.....
12	มีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและ สังคมปัจจุบัน.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
13	สามารถทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรสถานศึกษาได้..... สาระการเรียนรู้
14	มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของ หลักสูตร.....
15	มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ ชุมชน..... มาตรฐานการเรียนรู้, ตัวชี้วัด, คำอธิบาย รายวิชา
16	มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....
17	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์..... ครูผู้สอน
18	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่ สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....
19	ครูผู้สอนมีกิริยา มารยาท การพูดจา เหมาะสมกับการเป็นครูผู้สอน.....
20	เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตาม ผลการเรียนของผู้เรียน.....
21	มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการเรียน การสอน.....
22	มีการตรวจสอบงานที่มอบหมายและให้ ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
23	มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของ หลักสูตรสถานศึกษา.....
24	มีความรู้ ความเข้าใจ มาตรฐาน ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551.....
25	มีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....
26	มีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้น เรียนและ โครงการ.....
27	อาคารสถานที่ มีห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ พร้อมใช้ และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้.....
28	สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....
29	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ เหมาะสมและทันสมัยที่เอื้อต่อการเรียน การสอน.....
30	มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้.....
31	ครูเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้.....
32	แหล่งเรียนรู้ มีแหล่งเรียนในห้องเรียนและนอก ห้องเรียนหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียนและเพียงพอต่อความต้องการ.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	จบประมาณ					
33	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ.....
34	มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ.....
35	มีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งการเรียนรู้อย่างเพียงพอ.....
36	มีงบประมาณสนับสนุน และพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรอย่างเพียงพอ.....
	กิจกรรมเสริมหลักสูตร					
37	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระ.....
	ด้านกระบวนการ					
	กระบวนการเรียนการสอน					
38	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....
39	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....
40	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย.....
41	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์.....
42	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ.....
43	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	การวัดและประเมินผล					
44	มีการบอกวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า.....
45	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการเรียนการสอน.....
46	ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลายๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ.....
47	มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน.....
48	นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
	ด้านผลผลิต					
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
49	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยดีขึ้น.....
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
50	มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามชุดที่ 4 สำหรับผู้ปกครอง

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
โรงเรียนคริสตสงเคราะห์

2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

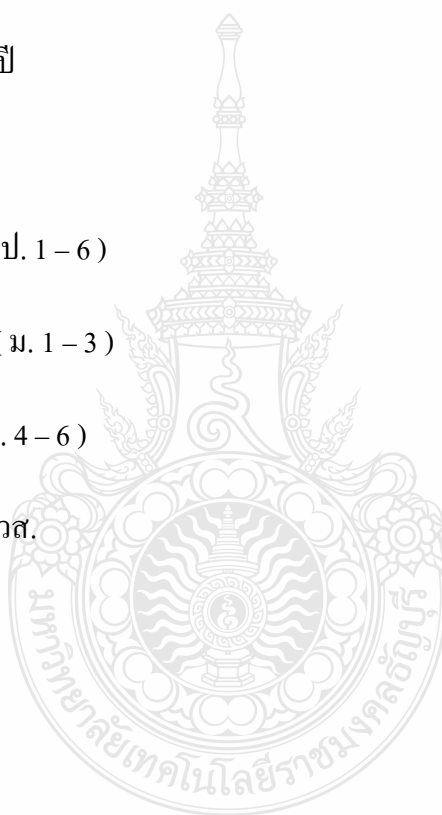
นางชุลีพร เพาะบุญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบลอำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
3. เพศ ชาย หญิง
4. อายุ ปี
5. วุฒิการศึกษา
 - ประถมศึกษา (ป. 1 – 6)
 - มัธยมตอนต้น (ม. 1 – 3)
 - มัธยมปลาย (ม. 4 – 6)
 - อนุปริญญา , ปวส.
 - ปริญญาตรี
 - ปริญญาโท
 - ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ข้อมูลการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1. ท่านมีความเห็นในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของครูอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความเห็นในเรื่องความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

8. ท่านเห็นว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางชุลีพร เพาะบุญ
วัน เดือน ปีเกิด	8 พฤษภาคม 2520
ที่อยู่	122 หมู่ 7 ตำบลพิบูลออก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 26110
การศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2542
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

